

Stadsarchief Antwerpen Jaaroverzicht 2015

1803#4: Auto's aan het Steen wachtend op ferry naar Linkeroever in 1913. Foto genomen door John Augustus McVickar die samen met zijn vrouw Dorothea uit New York City reisde door Europa. Via zijn kleinzoon George Baxter kwam de foto terug in Antwerpen, schenkster Anke Stieglitz

Voorwoord

Op de ingeslagen weg verder gaan, doen we door tevens nieuwe projecten op te nemen en belangrijke mijlpalen te realiseren.

Binnen de werking van het stadsarchief behoort nu ook ‘de scanstraat’ die stadsbreed grote reeksen dossiers digitaliseert om zo de werkprocessen en de dienstverlening te verbeteren. Over onze rol om processen te verbeteren, binnen de stad en binnen het OCMW, valt meer te lezen bij het verslag van onze afdeling Informatiebeheer.

Het belang van ons **digitaal depot** wordt steeds duidelijker en groter. In 2007 zijn we met de bouw ervan begonnen en in 2009 is het digitaal depot opengesteld zodat geïnteresseerden alle digitale openbare archieven via ons kanaal kunnen raadplegen. Het was pionierswerk en het is vandaag nog steeds een unicum in België. In de voorbije vijf jaar steeg de omvang van 13,1 TB naar 40,3 TB, en het aantal inventarisnummers in het e-depot van 109.563 naar 882.260 nummers. Volgende cijfers zijn absoluut uniek. De digitale raadplegingen door externe klanten (dus de stadsdiensten niet gerekend) steeg in dezelfde periode 2011-2015, van 8.434 naar 57.020 raadplegingen. Het digitaal depot van stad en OCMW Antwerpen is robuust en kan deze volumes aan.

Een belangrijke hefboom is hier ook de stap naar de actieve openbaarheid. Dit betekent een interessante administratieve vereenvoudiging want gedaan met de vertragende registratie- en controleprocedures voor openbare digitale archieven. Het stadsarchief wil de openbaarheid van bestuursdocumenten ten volle uitdragen en ondersteunen.

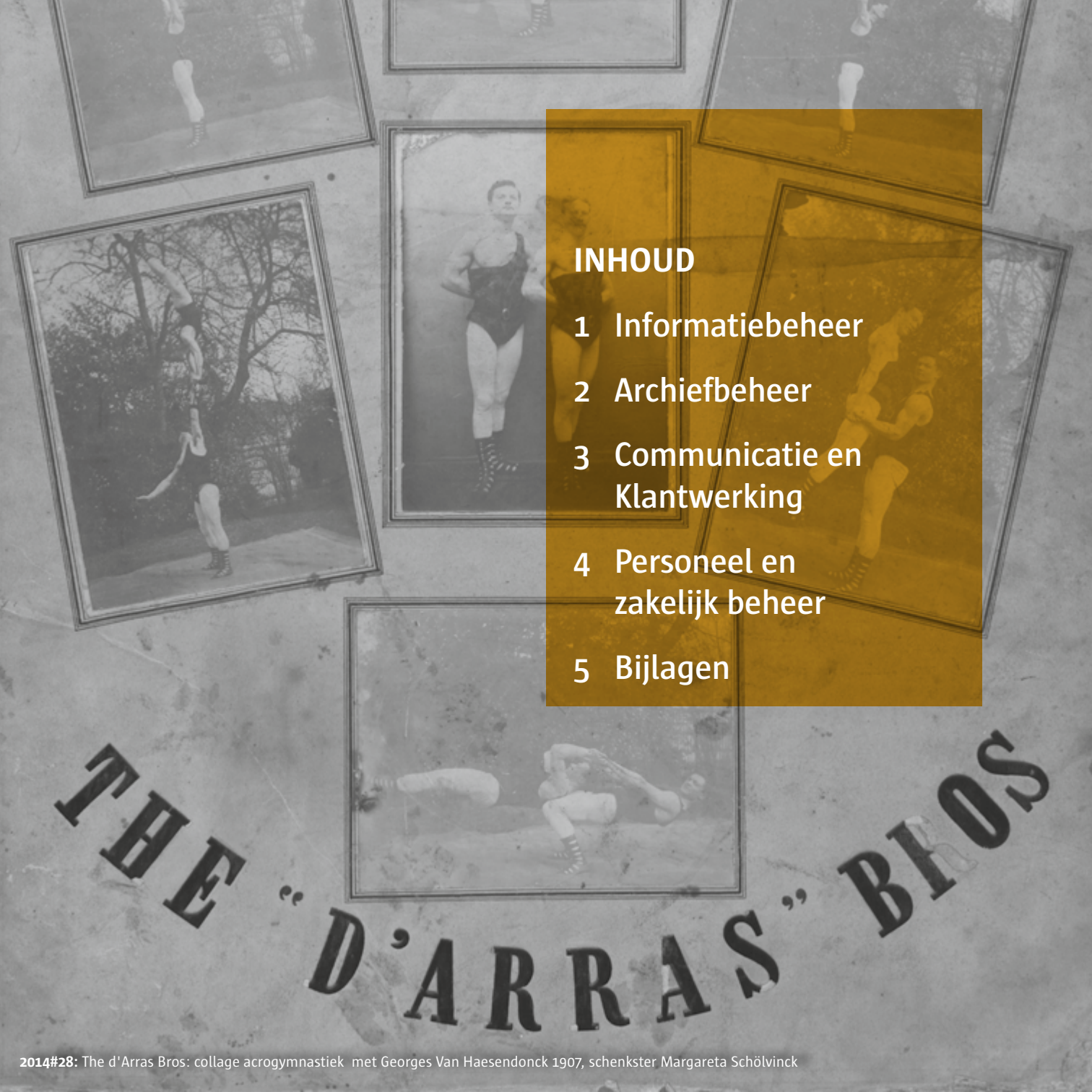
Ook wat de ‘nieuwe’ archieven betreft, zijn enkele mooie mijlpalen te melden. Zo zijn alle Ancien Regimearchieven (op uitzondering van het planarchief) van het OCMW aanwezig in het FelixArchief. Ook alle bouwdoSSIERS van het hele grondgebied Antwerpen tot en met 2007, zijn raadpleegbaar in het FelixArchief. Steeds meer van de veel geraadpleegde bouwdoSSIERS worden digitaal: van de bouwdoSSIERS voor 1900 is nu 37% gedigitaliseerd.

Recente stedelijke archieven zijn digitaal; toch moeten nog grote volumes oudere papieren archieven worden overgedragen. Tot en met 2020 ligt deze planning vast. We kunnen dit enkel realiseren dankzij een vernuftige en slimme werkwijze om plaats te optimaliseren en te registreren in de archiefcontainers. Behalve het verwerken van nieuwe archieven, hebben de logistieke archiefmedewerkers dit jaar ook nog eens 733 meter herverpakt om zo aan de bewaarde archieven de grootste zorg te geven.

Opnieuw gaat mijn dank naar de vele vrijwilligers in het archief en in het project Thuis in archief, en naar de schenkers van archieven, voor hun belangloze inzet voor onze stad, haar patrimonium en haar geschiedenis.

Afsluiten kan ik niet zonder twee grote evenementen te vermelden. Op 27 februari 2015 startte het feestjaar 450 jaar stadhuis. Hieraan heeft het stadsarchief meegewerkt met de tentoonstelling en met 3 mooie publicaties. In juli was het stadsarchief samen met de Universiteit Antwerpen organisator en gastheer voor het 26ste International Conference on the History of Cartography, ICHC2015. Tevens organiseerden de Antwerpse musea zeer gesmaakte tentoonstellingen met cartografisch materiaal. Deze evenementen toonden welke mooie resultaten samenwerking oplevert.

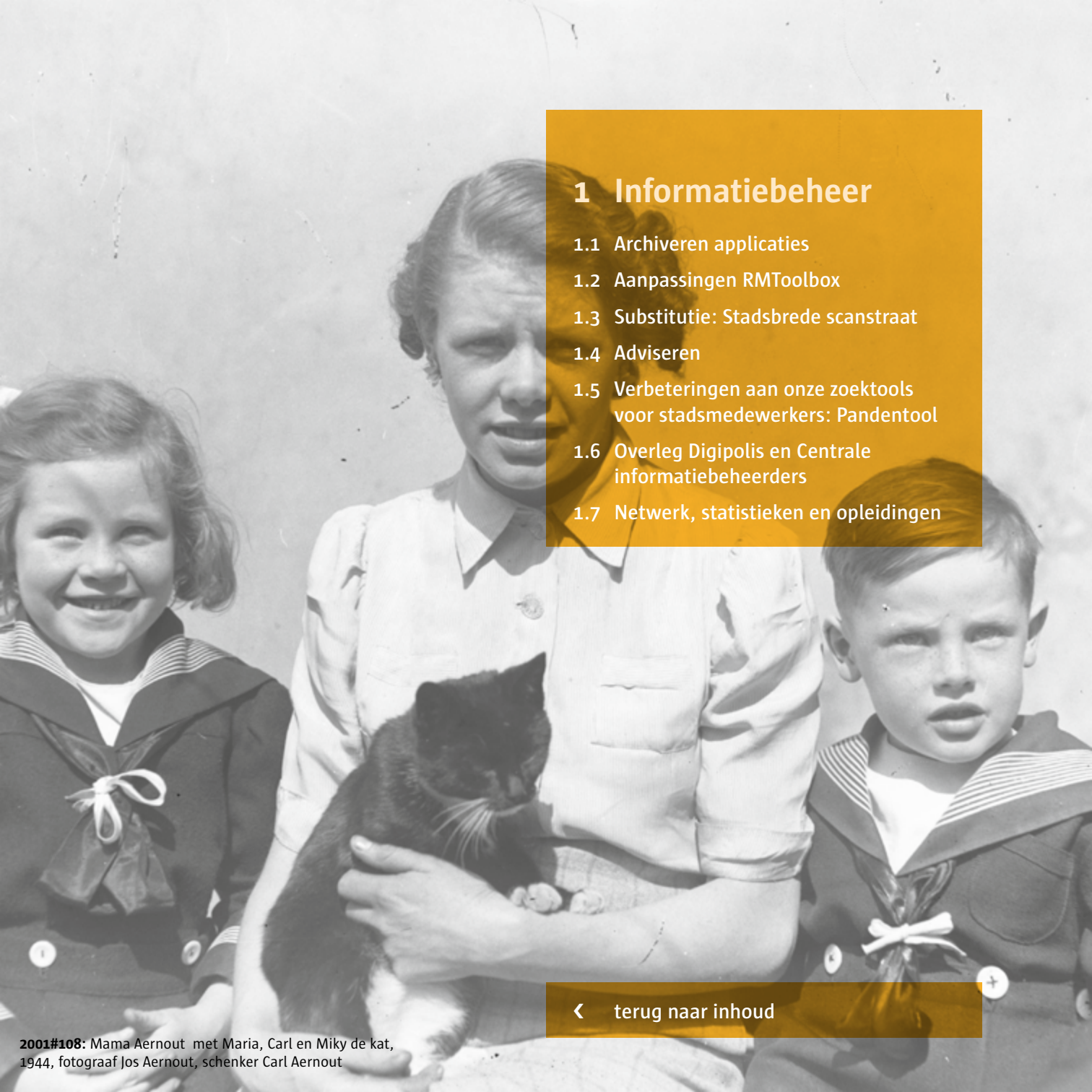
Inge Schoups
Stadsarchivaris

INHOUD

- 1 Informatiebeheer
- 2 Archiefbeheer
- 3 Communicatie en Klantwerking
- 4 Personeel en zakelijk beheer
- 5 Bijlagen

THE "D'ARRAS" BROS

1 Informatiebeheer

- 1.1 Archiveren applicaties
- 1.2 Aanpassingen RMTtoolbox
- 1.3 Substitutie: Stadsbrede scanstraat
- 1.4 Adviseren
- 1.5 Verbeteringen aan onze zoektools voor stadsmedewerkers: Pandentool
- 1.6 Overleg Digipolis en Centrale informatiebeheerders
- 1.7 Netwerk, statistieken en opleidingen

[← terug naar inhoud](#)

1. Informatiebeheer

Na vele jaren met grote inzet om het informatiebeheer bij de diensten te organiseren en structuur en vorm te geven, zet de afdeling Informatiebeheer in 2015 fors(er) in op digitaal archiveren. Voor het archiveren vanuit de mappenstructuren maakten we de RMTtoolbox gebruiksvriendelijker. Daarnaast is de afdeling ook gevraagd om de digitale archivering van enkele grote applicaties te ondersteunen en te realiseren.

Nieuw is de oprichting van een stadsbrede scanstraat die retroactief grote reeksen die zich nog binnen de stedelijke administratie bevinden, zal digitaliseren. Dit moet de digitalisering van de werkprocessen en de vereenvoudiging van de dienstverlening verbeteren.

Daarmee ligt de focus ook voor 2016 duidelijk op digitaal archiveren.

1.1 Archiveren applicaties

In nauwe samenwerking met de stadsdiensten en Digipolis Antwerpen brachten we archiefwaardige informatie uit allerhande applicaties naar het digitale depot over. Maritieme logboeken uit de APICS-applicatie van het Havenbedrijf werden digitaal [gearchiveerd](#). De overschakeling van het CMS SmartSite naar het nieuwe A-stad platform voor alle internet- en intranetwebsites van de stad zorgde ervoor dat in de loop van 2015 veel websites werden vastgelegd en gearchiveerd.

Een mooie case aan stadskant is die van de digitale milieudossiers uit de oude ROL2000-toepassing. De milieudienst gebruikte deze toepassing niet meer actief, maar door een mislukte conversie voor raadplegingsdoeleinden werd de toepassing nog in de lucht gehouden. In 2015 dwong een afbouwscenario van deze toepassing zich op om technische redenen. Het stadsarchief exporteerde de meer dan 18.000 milieudossiers uit de oude toepassing, nam ze op in het digitale depot en ontsloot de milieudossiers met behulp van een nieuwe [detailtoegang](#). Deze archiveringsoperatie vormt de aanzet voor de digitale archivering van de bouwdoossiers in 2016. Ook hier zullen metadata uit de ROL-toepassing de basis vormen voor een nieuwe detailtoegang.

Een veel moeilijker en moeizamer traject betreft de eBesluit-toepassing. Na veel testwerk konden eindelijk de eerste zittingen uit de eBesluit-toepassing gearchiveerd worden. Eind augustus nam de Groep Antwerpen de productversie van eBesluit in gebruik. De archiveringsmodule in deze versie bleek echter dezelfde bugs te bevatten als de maatwerkversie van enkele jaren geleden. Hierdoor werd de archivering na enkele maanden opnieuw on hold geplaatst en werden na augustus geen besluiten en zittingsdocumenten meer aan het digitale depot aangeboden.

Eind 2015 startte de live streaming van de gemeenteraad. Met de collega's van bestuurszaken maakten we nieuwe afspraken voor de archivering van deze beelden en hun metadata in het digitale depot, van waaruit iedereen ze kan raadplegen.

1.2 Aanpassingen RMTtoolbox

Tijdens het tweede kwartaal van 2015 sleutelden we aan de Records Management Toolbox (RMT). De interface is vereenvoudigd. De belangrijkste vernieuwing betreft de functionaliteiten voor het archiveren vanuit mappenstructuren. Het uitvoeren van bestemmingsaanvragen (overdragen, vernietigen) herwerkten we grondig zodat digitale overdrachten veel meer gestroomlijnd verlopen.

In combinatie met de RMTtoolbox zetten we eveneens een systeem op waarbij (centrale) informatiebeheerders een dagelijkse mail met statistieken over de schijfcapaciteit van hun digitale mappenstructuur kunnen ontvangen.

1.3 Substitutie: Stadsbrede scanstraat

Het project 100% Digitaal zorgde in 2014 voor een verdere digitalisering van de stedelijke administratie van Antwerpen. Oudere dossiers vinden we nog op papieren drager in archiefkelders. Een deel ervan wordt nog geconsulteerd of is permanent te archiveren.

Het managementteam van de stad besliste daarom een digitaliseringsproject op te starten. Met de oprichting van de 'scanstraat' worden ook enkele bestaande scaninitiatieven zoals bv. dat van de personeelsdossiers en Districts- en Loketwerking, geïntegreerd. Dossiers die in de scanstraat gescand worden, doorlopen een flow die eindigt met de vernietiging van het papieren dossier en de beschikbaarheid van het digitale dossier via het digitaal depot. In eerste instantie starten we met het digitaliseren van personeelsdossiers, bouwvergunningen en milieuvergunningen. Het digitaliseren van dossiers zorgt voor een aantal opportuniteiten: de dossiers zijn snel en vanop verschillende plaatsen raadpleegbaar, dit laat diensten toe om flexibel werken ten volle uit te rollen. Ook burgers zullen de onderdelen van de dossiers die auteursrechtvrij en openbaar zijn van thuis uit kunnen raadplegen.

In het 3de kwartaal van 2015 is in den Bell een scanstraat opgebouwd op een tijdelijke locatie in de kelders.

De scanstraat beoogt zowel het realiseren van de beleidsdoelstelling om de werkprocessen te digitaliseren en te vereenvoudigen, als een leerplek die aan medewerkers nuttige ervaring biedt voor een toeleiding naar een administratieve functie. Vanaf september stelden we gemiddeld 8 VTE* tewerk. 4 VTE bleven tot in december het archiveringsproject van het oude gemeentearchief van de gemeente Borgerhout afwerken. Zij vervoegden daarna de scanploeg.

Wat hebben we in 2015 gerealiseerd?

Alle actieve personeelsdossiers zijn gearchiveerd. In 2015 scande het team 2.475 dossiers. Er blijven nog 1.240 in te scannen dossiers over van niet-actief personeel. Eind december waren 173 volledige milieudossiers op te vragen via onze website onder digitale vorm. Het scanproces van deze dossiers is gestart op 2 december.

We stelden vast dat de opstart van het project een veel grotere complexiteit had dan aanvankelijk vermoed zowel op vlak van mensen en middelen, als op het technische vlak. Het vinden van de juiste scaninstellingen en een goed onderhoudregime zorgden alvast voor een technische doorbraak.

*VTE = voltijdse equivalenten

1.4 Adviseren

1.4.1 Optimalisatieproject taxicheques

Een van de taken van de afdeling Informatiebeheer is het adviseren van stadsdiensten rond digitaal werken, klasseren en archiveren. Informatiebeheerders contacteren ons op dagelijkse basis voor advies. Hieronder vind je een voorbeeld van een dossier waarin de archiefconsulent van Informatiebeheer door zijn overzicht op het volledige werkproces een grote optimalisatie kon helpen realiseren.

De administratieve verwerking van taxicheques (verkoop, verwerking en archivering) was voor verschillende bedrijfseenheden een tijdsintensief proces dat (tijdelijk te bewaren) papier genereerde. Burgers die (tijdelijk) slecht te been zijn en voldoen aan een aantal voorwaarden (medisch attest, beperkt inkomen) hebben recht op die taxicheques, zodat zij zich aan een gereduceerd tarief kunnen verplaatsen.

Door de taxicheques op unieke wijze digitaal te registreren (d.m.v. een barcode), kunnen ze op de meest efficiënte manier individueel gedurende het gehele afhandelingsproces worden opgevolgd. Daardoor is ook het bewaren van de “gebruikte” papieren taxicheques in het semi-dynamisch archief overbodig geworden.

In plaats daarvan wordt een digitaal rapport als bewijsstuk bij de rekening toegevoegd aan de desbetreffende (digitale) facturatie dossiers.

1.4.2 Adviseren en digitaliseren: Sociale dossiers OCMW

Het OCMW startte in 2014 met de uitrol van een ééngemaakt digitaal klantendossier, met name met het project 'e-dossier' dat binnen in de e-Vita*-applicatie loopt. In de loop van 2015 is de rol die de informatiebeheerders spelen in de opvolging en onderhoud van deze dossiers, verder uitgewerkt. Zij volgden opleidingen en infosessies, gegeven door de projectgroep. Zo moesten er oplossingen komen voor moeilijkheden die ondervonden werden met het werken met het e-dossier. Het gevolg was dat processen zijn bijgestuurd en waar nodig technische aanpassingen gemaakt in e-Vita.

Net zoals in 2014 zetten een aantal sociale centra in op het retro-actief digitaliseren van de papieren sociale dossiers.

Wat betreft de archivering van de sociale dossiers kreeg de overdracht van papieren klantendossiers naar het stadsarchief bijzondere aandacht. In 2015 konden de diensten voor het laatst papieren dossiers overdragen, zodat vanaf 2016 geen enkel papieren klantendossier meer naar het stadsarchief zou vertrekken. De bedoeling is dan ook in de toekomst in te zetten op de digitale archivering van deze dossiers, waarbij de archivering van e-Vita een belangrijke opportuniteit vormt.

* e-Vita: IT-toepassing waarin OCMW-medewerkers gegevens per klantendossier kunnen opzoeken en registreren, met een module om bewijsvoerende documenten op te slaan.

1.5 Verbeteringen aan onze zoektools voor stadsmedewerkers: Pandentool

Op vraag van de betrokken stadsdiensten verfijnden we ook het zoekinstrumentarium voor allerlei pandgerelateerde dossiers. We inventariseerden deze dossiers in het archiefdepot van den Bell. Hiervoor maakten we een nieuwe toegang. Om op een transparante wijze alle dossiers in het beheer van het stadsarchief te kunnen doorzoeken, maakten we een nieuwe zoektool. Deze tool doorzoekt simultaan meerdere detailtoegangen en pandgerelateerde dossiertypes. Medewerkers kunnen vervolgens meteen dossiers aanvragen voor scanning-on-demand of digitaal raadplegen via het digitale depot.

1.6 Overleg Digipolis en Centrale informatiebeheerders

Sinds 2012 organiseert de dienst Informatiebeheer een driemaandelijks overleg tussen de centrale informatiebeheerders van stad en OCMW met Digipolis (Centraal Beheer). In 2015 bespraken we voornamelijk technische kwesties. Aan enkele onderwerpen besteedden we veel aandacht, zoals bv. de controle van de verzendlijsten per bedrijfseenheid, het aanreiken van praktische tools om optimaal digitaal te kunnen werken (bv. tool Webleveringen) en het optimaliseren van de aanvragen van toegangsrechten (via Zendesk*).

*Zendesk: programma dat gebruikt wordt om ICT vragen af te handelen

1.7 Netwerk, statistieken en opleidingen

Eind 2015 bestond ons netwerk uit 522 informatiebeheerders en 32 centrale informatiebeheerders.

Ook dit jaar hebben alle stedelijke diensten een rapport ontvangen over hun werking rond informatiebeheer. De afdeling Informatiebeheer verzamelt nog steeds kwartaalcijfers over de mappenstructuren van de diensten.

In 2015 organiseerden we 21 opleidingen voor 164 deelnemers. Zowel in aantal opleidingen als in aantal deelnemers is dit een sterke daling tegenover 2014. De nood aan opleidingen daalt omdat het netwerk van informatiebeheerders redelijk stabiel blijft. We gaven voornamelijk standaardopleidingen; er waren geen grote projecten die aanleiding gaven tot reeksen opleidingen.

De geïnvesteerde tijd per cursist is sterk toegenomen. Een aantal sessies met een klein aantal deelnemers (door cursisten die op de dag zelf niet opdaagden) en het feit dat de vernieuwde opleiding informatiebeheerder door twee lesgevers wordt gegeven, zijn hiervan de oorzaak. De feedback van deelnemers van de opleiding informatiebeheer is sinds de hervorming van de opleiding opvallend positief. In 2015 gaven we volgende opleidingen:

- Centraal informatiebeheerder (3u)
- Informatiebeheerder (3u)
- De vernieuwde opleiding Informatiebeheerder (inclusief RMTtoolbox) (6u)
- Infosessie digitaal werken voor nieuwe medewerkers (2u)
- Infosessies digitaal werken op maat van een dienst
- Infosessie archiveren in het kader van een verhuisoperatie (op maat van een dienst)

2 Archiefbeheer

2.1 Inhoudelijk Archiefbeheer

2.2 Logistiek archiefbeheer

[← terug naar inhoud](#)

2. Archiefbeheer

2.1 Inhoudelijk Archiefbeheer

2.1.1 Nieuwe archieven

Het stadsarchief behandelde in 2015 dubbel zoveel bestemmingsaanvragen als in 2014. Diensten doen nu immers veel meer aanvragen op dossierniveau in plaats van op reeksniveau, een positieve evolutie omdat dit het beschrijvingswerk gemakkelijker maakt. 3.371 meter archief werd na deze aanvragen vernietigd.

577,34 meter papieren archief en 967.921 digitale bestanden werden overgedragen. Een [volledig overzicht van de overdrachten van 2015](#) is digitaal beschikbaar.

Bij deze overdrachten zijn een aantal opmerkelijke archieven:

- Uit de archieven van de **Lokale Politie** selecteerden we:
 - Kantoren [Havenpolitie](#) (Bordeauxstraat en Luchtbal): verslagboeken, processen-verbaal
 - Kantoor Maréestraat: Processen-verbaal
 - Kantoor Merksem, Borrewaterstraat: Processen-verbaal 1978
 - Centrale diensten Oudaan: [Herbergdossiers](#)
- [Potva](#), het omvangrijke archief van de Politieschool, verdient een bijzondere vermelding. Deze school voorzag opleidingen voor politie, zowel van de stad Antwerpen als voor andere gemeenten uit de provincie. Dit archief heeft een bijzondere waarde omdat het de opleidingsdossiers (en diploma's) bevat van zowat alle politieagenten uit de provincie Antwerpen tot 2007.
- Een aantal **musea** en hun [centrale diensten](#) droeg ook digitale archieven over, zoals het [Rubenianum](#), het MAS, museum [Mayer van den Bergh](#), het museum [Red Star Line](#) en de afdelingen [Behoud en Beheer](#) en Communicatie.
- De afgelopen jaren werd de werking van de **stedelijke openluchtscholen** systematisch afgebouwd. In de loop van 2015 werd gestart met de verwerking van deze [omvangrijke en bijzondere archieven](#). Ze bieden een

zicht op een vorm van zorg voor kinderen die de stad gedurende 70 jaar op zich nam. Onder meer in Home Mathilde Schroyens in Sint-Idesbald, het Veen in Brecht, Diesterweg in Kalmthout en Torenhof in Westmalle organiseerde de stad samen met vzw Kindervreugd zee- en bosklassen. De volledige organisatie hiervan (monitorcursussen, maaltijden, deelnemerslijsten, lessenpakketten, speeltoestellen, de liedjes die werden gezongen,...) is terug te vinden in deze archieven. Ze worden verder verwerkt in 2016.

- Het digitale archief van de **dienst Inburgering** van de stad werd in 2013 overgedragen en in 2015 beschreven. Dit **archief** bevat de cursussen van lessen ‘Maatschappelijke integratie voor nieuwkomers’ tussen 1998 en 2012. Het materiaal is zowel per thema als in verschillende talen beschikbaar. Lesgevers konden zelf een cursus samenstellen, dit archief is een bloemlezing van de verschillende cursussen die in deze periode in omloop waren.
- De digitale archieven die het **besluitvormingsproces** aan de stad op zijn verschillende niveaus vastleggen (bv. **raadscommissies**, besluiten van de **bedrijfsdirecteurs**, **districtscolleges- en raden**) werden gearchiveerd en beschreven op de website. Het gaat hier zowel om de besluiten als om de opnames van vergaderingen.
- Het volledige **gemeentearchief** van **Borgerhout** voor 1983 werd verpakt en overgebracht naar het FelixArchief (230,24 meter). De beschrijvingen van dit archief zullen in de loop van 2016 gepubliceerd worden op de website.
- Gedurende het jaar 2015 werd de overdracht van **OCMW-archieven** aan het FelixArchief verder gezet. Aangezien de registers reeds grotendeels waren overgedragen, concentreerden we ons op dossiers van volgende instellingen: **Tafels van de Heilige Geest** en **Kamer van de Huisarmen**, het **Sint-Elisabethgasthuis**, het **Vondelingenhuis**, het **Maagdenhuis**, het **Knechtjeshuis**, het **Zinnelozenhuis**, het **Sint-Julianusgasthuis**, de **Godshuisjes** en het **Begijnhof**. De **kaarten** van de hoeven van het Sint-Elisabethgasthuis die landmeter Adam de Cuibere in 1644 maakte, bevinden zich nu ook in het FelixArchief en zullen na restauratie in 2016 opvraagbaar zijn in de leeszaal. Al deze overdrachten vanuit het OCMW zijn goed voor 5.344 inventarisnummers.

2.1.2 Wegwerken van achterstanden

In de toekomst zal de verwerking van digitale archieven steeds meer aandacht opeisen. Daarom werd in 2015 een bijzondere inspanning geleverd om achterstanden in de verwerking van papieren archieven bij te werken:

- In 2007 ontruimde het **Havenbedrijf** een oud magazijn in de Indiëstraat. Hierin bevond zich het archief van de **technische dienst van het Havenbedrijf**. Dit archief werd onverpakt en onbeschreven overgebracht naar het stadsarchief. In 2015 kwam een einde aan het enorme werk van verpakken, beschrijven en verwerken van de beschrijvingen. Meer dan 44.000 inventarisnummers documenteren de zeer rijke geschiedenis

van de Antwerpse haven, van ca. 1870-1980. Deze schat aan informatie over het industriële en maritieme erfgoed biedt een fascinerende blik op de groei en bloei van de haven. Waarom werd wat (niet) gebouwd, wat verdween, welk materiaal werd gebruikt, hoe werd gebouwd, ... zijn vragen die dit archief beantwoordt. Van de oude zuiderdokken tot het Delwaidedok en de Kallosluis. Van recreatie op het Noordkasteel tot de petroleuminstellingen Zuid en de overkapping van de verschillende Schijns tonen hun geheimen in deze archieven.

- In 1993 was **Antwerpen Culturele hoofdstad** van Europa. In dat jaar gonsde Antwerpen dan ook van de culturele topattracties onder impuls van intendant Eric Antonis. Het omvangrijke **archief** (33m) van deze organisatie werd in 2013 door het Letterenhuis overgedragen aan het stadsarchief. Het archief is nu beschreven op de website.
- Barones Francine de Nave, voormalig hoofdconservator van het **Museum Plantin-Moretus**, droeg in 2013 de **archieven** met betrekking tot het beheer van het museum over. Deze omvatten de voornaamste realisaties met betrekking tot het museum in de periode 1981-2009, met als absoluut speerpunt het dossier over de erkenning van het museum als UNESCO-werelderfgoed.
- In 2015 werd het eerste deel van het **archief** van **den Antwerpenaar** op ATV ter beschikking gesteld op de website van het stadsarchief. Het gaat om het deel dat gemaakt werd door productiehuis Havana tussen 2005 en 2010. Deze beelden stonden oorspronkelijk op DVD of harde schijf en konden gemakkelijk worden gearchiveerd. De opnamen en uitzendingen uit de periode 1995-2005 zijn eveneens geïnventariseerd. Deze opnamen staan echter in hoofdzaak op de verouderde drager Betacam SP, waarvoor de afspeelapparatuur niet meer voorhanden is. Ze zullen in een latere fase gedigitaliseerd en ontsloten worden.
- Alle **bouwdossiers** van het volledige grondgebied van Antwerpen tot en met 2007 zijn volledig beschreven en doorzoekbaar via de **website**. Ook de bouwdossiers van de districten zijn hier nu in opgenomen. Het stadsarchief zet nu in op de voortschrijdende digitalisering van deze dossiers met een voorrang aan de dossiers van voor 1900. Daarvan is nu al 37% digitaal.

2.1.3 Private archieven

In 2015 boden 86 personen, verenigingen of bedrijven in totaal 125 reeksen aan (in 2014 waren het 81 reeksen van 57 personen). In **bijlage A** vindt u een overzicht van de particuliere archieven en schenkers in 2015.

Enkele bijzondere schenkingen zijn:

- De fotocollectie van de Antwerpse fotograaf **Piet Geets** (1921-2014). Piet Geets was niet alleen havenfotograaf maar portretteerde ook Antwerpse figuren, straten en gebouwen. Hij was aangesloten bij Fotokring Iris en was docent in de avondschool. De collectie omvat wel 4.891 foto's.
- Mia Bellens schonk 2 **brieven** die **Stan Ockers** schreef naar de familie Bellens – Bastiaens uit Sint Jozef - Olen waar hij tijdens zijn mobilisatie verbleef.
- De heer Jean Coryn, wiens grootvader **Adolphe Coryn** (1869-1933) zanger was en directeur van de Franse Schouwburg, schonk ons een **verzameling** geannoteerde foto's van zangers en zangeressen die optraden in de Franse Schouwburg (nu beter gekend als de Bourla).

2.1.4 Vrijwilligerswerking

Het FelixArchief heeft al jaren een erg gemotiveerde ploeg vrijwilligers. In 2015 hebben niet minder dan 39 vrijwilligers zich ingezet voor een betere bewaring en ontsluiting van stedelijke archieven. Een heel toegewijde groep met veel expertise die weer bijzonder productief was: niet minder 116.230 documenten passeerden door hun handen en werden gedigitaliseerd, beschreven en getranscribeerd of kregen een logistieke behandeling.

2.1.5 Steeds meer digitale beschrijvingen

Als resultaat van al deze inspanningen waren er op 31 december 2015 via het archiefbeheerssysteem MACZ 1.573.233 inventarisnummers of 53,67%, online beschreven met een ISAD- of een detailbeschrijving.

2.1.6 Digitaal depot

In 2015 groeide de omvang van het **digitaal depot** met net geen 10 TB. Tijdens de laatste week van 2015 werd de kaap van de 9 miljoen objecten overschreden.

De tendens van de voorbije jaren zet dus door. Vooral externe digitaliseringsoperaties en het archiveren van digitale documenten uit stedelijke applicaties zorgden voor de sterke aangroei.

In de loop van het jaar werd de beschikbare opslagcapaciteit meerdere malen uitgebreid. Door de sterke aangroei komt de maximale opslagcapaciteit van het volume op het opslagsysteem in zicht. Vanaf het derde kwartaal werden afspraken gemaakt met Digipolis om over te schakelen naar een multivolume opstelling van het opslagsysteem. Dit zal in het eerste kwartaal van 2016 technisch worden gerealiseerd.

Registers na reorganisatie: de rekken zijn nu netjes opgevuld.

2.2 Logistiek archiefbeheer

Het aantal bewaarde archieven in het FelixArchief steeg in 2015 van 27,77 naar 28,35 km. Verschillende strategieën die de afdeling Archiefbeheer Logistiek heeft uitgewerkt, maken het mogelijk de beschikbare ruimte zo goed mogelijk te benutten:

- 1 Virtueel nummeren, d.w.z. vooraf bepalen welke combinatie van dozen het rek optimaal zal vullen.
- 2 Niet optimaal gevulde dozen bijvullen met archief (plaatswinst van 50 meter in 2015)
- 3 De best passende doos zoeken, slechts in 43% van de gevallen is dat de Amsterdamse standaarddoos type 169.
- 4 Onbereikbare plaatsen vullen met dozen gedigitaliseerd archief dat niet meer naar de leeszaal moet (besparing 6%).
- 5 Alle dubbels rigoureus vernietigen.
- 6 Nietjes verwijderen (2 à 3 cm per doos die dan vrijkomt voor strategie nummer 2).
- 7 De registerkasten herschikken (13% plaatswinst).

In het archiefdepot van den Bell namen we 205,15 m aan nieuwe archieven op. Het gaat om semidynamische archieven. De verpakking hiervan moet aan veel minder strenge normen voldoen dan de archieven die we bewaren in het FelixArchief. Zo schonen we deze archieven niet. De voornaamste archieven die we opnamen in den Bell waren:

- Bouwdossiers 2014 (55,72 m)
- Archieven van het Gemeentelijk Autonoom Parkeerbedrijf Antwerpen (GAPA) (53,94 m)
- Archieven van de vzw CISO (tolkencentrum) (11,80 m)

We herverpakten 733,25 m archieven in het FelixArchief. Het gaat om archieven die verpakt waren, maar ondertussen nood hebben aan een opfrisbeurt of die we meer gedetailleerd beschrijven en daarom een nieuw nummer geven.

We concentreerden alle populaire pandgerelateerde dossiers op de tweede verdieping. Dit is de verdieping waar de archiefbeheerders hun bureau hebben. Hierdoor kunnen zij deze meteen ophalen en moet de klant minder lang wachten. We haalden ook alle dubbels uit deze dossiers zodat we plaatswinst realiseerden.

In de containers stonden nog heel wat registers die niet in een doos zaten. De registers die in een doos pasten, verpakten we. De andere verhuisden we naar de registerkasten die we meteen grondig reorganiseerden om extra ruimte te winnen.

In 2015 werkten we voor de eerste keer met een gedetailleerde planning die bepaalde wanneer en hoeveel nieuwe archieven we zouden opnemen en welke archieven we zouden herverpakken. Dit deden we omdat de beschikbare ruimte in het FelixArchief beperkt was en omdat Archiefbeheer Logistiek vaak onder tijdsdruk stond. Bovendien maakten we ook al een rudimentaire planning op voor de periode 2016 – 2020. Deze planning zorgde voor veel verbeteringen:

- We kunnen de bedrijfseenheden duidelijk informeren wanneer ze hun archieven konden overdragen aan het FelixArchief.
- We kunnen de schenkers van private archieven informeren wanneer hun archieven beschikbaar zouden zijn.
- We kunnen de taken voor de archiefbeheerders beter inplannen.
- Door minder nieuwe archieven op te nemen, krijgen we de nodige ademruimte om voldoende plaats te creëren voor 2016.
- Door minder locaties op te volgen is er meer tijd voor controles en komen de archieven beter verpakt het FelixArchief binnen. Dit betekent minder nazorg voor de archiefbeheerders.

2.2.1 Materiële zorg

Schimmel- en calamiteitbestrijding

Op 10 augustus 2015 stelde een archiefbeheerder duidelijke en heel talrijke externe schimmels vast op de niet verpakte registers in container 52. In totaal werden 2.379 registers getroffen. We hebben deze registers geëvacueerd en laten gammastralen. Dit was een erg complexe operatie omdat we op dat moment net bezig waren deze registers te verpakken. Een deel van de registers was enkele dagen ervoor weggehaald en reeds verpakt, maar dit was nog niet verwerkt in het logistieke systeem.

Na onderzoek bleek dat de schimmel werd veroorzaakt door een slecht onderhouden filter. Dit betekende dat de schimmelsporen door het klimaatsysteem in de container werden geblazen. Om alle risico uit te sluiten, besloten we alle archieven te blokkeren voor de dienstverlening en de container “in quarantaine” te houden. Na overleg met de collega’s van Behoud en Beheer en de Erfgoedbibliotheek voeren we volgende acties uit:

- We controleren alle archiefstukken in de container op schimmel en stofzuigen de archiefdozen. Bij het minste vermoeden van schimmel, laten we de volledige doos gammastralen.
- Als deze operatie is afgerond, houden we de container nog een maand volledig in quarantaine. We doen daarna weer enkele steekproeven. Als we geen schimmel vinden, starten we de dienstverlening terug op. Nieuwe archieven voegen we pas toe aan deze container als we vier maanden na het opstarten van de dienstverlening geen enkel spoor van schimmel meer vinden.

- De 2.379 ondertussen behandelde registers hebben we afgezonderd. We gaan ieder register stofzuigen en daarna verpakken.

Deze acties startten in oktober 2015 en zullen ook in het voorjaar van 2016 verder lopen. 257 stukken werden in huis gevlakt, gereinigd en indien nodig hersteld.

Externe restauraties

3.715 stukken (waaronder de hoger vermelde 2.379 registers) aangetast door schimmel werden extern bewerkt met gammastralen. De reiniging gebeurde achteraf intern om kosten te besparen. 35 registers werden extern gerestaureerd.

535 perkamenten stukken werden extern gereinigd en gevlakt. In deze reeks vinden we 74 charters uit de 15e eeuw, 306 uit de 16e eeuw en 93 uit de 17e eeuw terug.

Een bijzondere aandacht kregen vier charters, opgemaakt in 1524, met betrekking tot [de 'renten op Zeeland'](#). Het zijn de abdij van Middelburg en verschillende Zeeuwse edelen (Adolf van Bourgondië, Floris van Egmond, Jan III van Glymes-Van Bergen en Antoon I De Lalaing) en steden (Middelburg, Zierikzee, Goes, Reimerswaal en Tholen) die deze 4 charters hebben opgemaakt. Zeeland viel onder het bestuur van keizer Karel V en was verplicht om een bijdrage te leveren om de politiek van de keizer te financieren. Deze 4 charters hebben elk meer dan 7 zegels van de verschillende Zeeuwse steden en edelen.

Preserveringsdigitalisering

Het FelixArchief digitaliseert bij voorkeur archieven die beantwoorden aan volgende criteria:

- 1 Veel geraadpleegde stukken zoals bevolkingsregisters, bouwdoSSIers en schepenregisters
- 2 Moeilijk raadpleegbare stukken zoals grote plannen en affiches
- 3 Stukken op bedreigde dragers zoals fotografisch materiaal en bewegend beeld

In 2015 werden 79.815 inventarisnummers gedigitaliseerd.

10.886 daarvan werden in huis gescand door de scanstudio en 23.064 foto's en negatieven werden ingescand door vrijwilligers. De overige digitalisering en gebeurden via betaalde uitbestedingen of in samenwerking met FamilySearch.

3 Communicatie en Klantwerking

3.1 Klantwerking

3.2 Communicatie

1991#1: Pro Leopold III betoging van Borgerhout naar Antwerpen naar aanleiding van de Koningskwestie op 12/03/1950.
Op een vrachtwagen is een portret van Leopold (door Ludo Onzea) gemonteerd, schenker Wilfried Onzea

[← terug naar inhoud](#)

3 Communicatie en Klantwerking

3.1 Klantwerking

3.1.1 Leeszaal

In 2015 haalden de archiefbeheerders 31.859 archiefstukken op uit de archiefdepots voor onze klanten in de leeszaal (2014: 27.423), een stijging van 16%. Deze stijging is opvallend, maar volgt na een daling vorig jaar. Als we vergelijken met de voorgaande jaren, zit 2015 terug op de trendlijn (een zachte stijging over de jaren heen) en viel 2014 uit de toon. De stijging valt voornamelijk te verklaren door de verdere aangroei van onze bouwdoSSIers.

53% van de aangevraagde stukken werden gereserveerd (45% in 2014). Reservaties blijven dus aan populariteit winnen. Een win-winsituatie voor de klant en onze archiefbeheerders. De klant hoeft niet te wachten en onze archiefbeheerders kunnen de ophalingen beter inplannen en zo efficiënter ophalen.

Voor wie zijn stukken aanvroeg in de leeszaal, bedroeg de gemiddelde wachttijd vanaf de aanvraag 25 minuten, één minuut minder dan in 2014, terwijl het aantal opgehaalde stukken gelijk bleef. Slechts in 0,5% van de gevallen moest de klant vanaf de verzending van zijn aanvraag meer dan een uur wachten op een archiefstuk.

3.1.2 Digitale leeszaal

In de digitale leeszaal is opnieuw een stijging merkbaar. Zowel het aantal unieke bezoekers (191.787 t.o.v. 170.493 in 2014) als het aantal hits (1.981.420 t.o.v. 1.876.063 in 2014) en het aantal opgevraagde digitale inventarisnummers (94.826 t.o.v. 63.945 in 2014) stegen dit jaar. Zowel onze interne klanten (medewerkers van groep Antwerpen) als onze burgerklanten raadplegen steeds meer digitale archiefstukken. Het loont dus om te investeren in digitalisering.

3.1.3 Dienstverlening in den Bell

In den Bell haalden de archiefbeheerders 12% meer stukken op dan in 2014: 15.897 versus 14.182. Sinds dit jaar maken we een onderscheid tussen gewone dienstverlening en 'buitengewone' dienstverlening. Hieronder verstaan we aanvragen van bedrijfseenheden voor een andere reden dan het zuiver raadplegen. Het gaat dan

om een grondig nazicht van de beschrijvingen, het digitaliseren van archieven, het vernietigen enz. Bij deze opvragingen vragen bedrijfseenheden vaak volledige reeksen op.

We kregen 8.579 aanvragen voor de gewone dienstverlening, 7.318 stukken kaderden in de ‘buitengewone’ dienstverlening. De laatste maanden van 2015 merkten we een dalende trend bij de gewone aanvragen.

3.1.4 Website FelixArchief.be

De website is het vertrekpunt om kennis te maken met het FelixArchief en de archieven. Je vindt er alle praktische informatie over het FelixArchief en wat je er zoal kan vinden.

In oktober lanceerden we een nieuwe website. De webstek past zo in de algemene website van de stad Antwerpen: www.antwerpen.be met kanalen per thema, doelgroep of dienst. De omschakeling naar een kanaal bracht een aantal voordelen met zich mee. De lay-out heeft als troef dat de website herkenbaar is als stadswebsite. Hij is weloverwogen, helder en visueel aantrekkelijk. Moeilijkheid was om alles onder een vlakke structuur te krijgen. Voorheen was er geen beperking op de diepte van de structuur. Het resultaat hiervan is een meer overzichtelijke website. We maakten van de gelegenheid gebruik om alle teksten te herbekijken en aan te passen waar nodig. Denk hierbij aan teksten inkorten, herformuleren, linken naar andere pagina's,...

Een aantal cijfers:

- **Unieke bezoekers:**
januari tot en met september: 34.381 gebruikers
oktober tot en met december (nieuwe site): 6.972 gebruikers
- **Aantal bezoeken:**
januari tot en met september: 71.709 bezoeken
oktober tot en met december (nieuwe site): 24.693 bezoeken

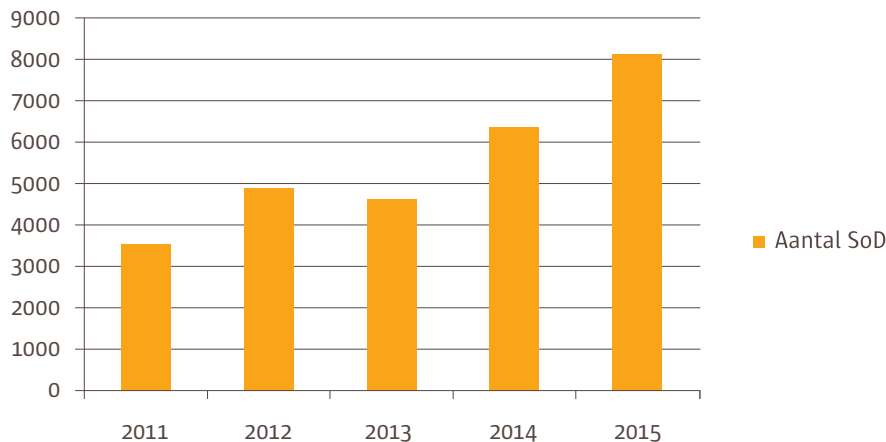
De gemiddelde sessieduur (6:58) verdubbelde t.o.v. de oude website. Dit valt te verklaren doordat iedereen wel wat gegrasduind heeft op het nieuwe kanaal.

3.1.5 Scanning on demand

Stadsmedewerkers vroegen in 2015 nog meer scans aan dan in de voorgaande jaren. De archiefbeheerders brachten 8.143 stukken naar de scanstudio, een stijging van 27% ten opzichte van de 6.401 stukken die in 2014 gebracht werden.

Deze stijging is vooral te wijten aan de intensieve werking van de afdeling Pandtoezicht. Gemiddeld moesten de stadsmedewerkers 8 dagen wachten op hun scans.

Aantal SoD

3.1.6 Thuis in Archief

2015 was het tweede volledige werkjaar voor de groep vrijwilligers van Thuis in Archief. Waar 2014 nog grotendeels een inloopjaar was, met de nadruk op het uitzetten van de bakens en het smeden van een hechte groep, was 2015 het jaar waarin iedereen volop aan de slag ging. De groep is iets kleiner geworden, twee leden besloten om hun krachten elders in te zetten. Daardoor bestaat de kern nu uit 10 deelnemers. Begin 2015 zetten we in het FelixArchief voornamelijk in op het samenbrengen van de gemaakte indexen in een [zoekstelsel](#). Op deze manier werden alle records doorzoekbaar via de algemene zoekfunctie op onze zoeksite en kan ook d.m.v. een 'fuzzy search'* sneller toegang verkregen worden tot de informatie.

Deze detailtoegang bevat momenteel niet minder dan 51.500 records. In de tweede helft van het jaar is ook een eerste mijlpaal bereikt: door de indexering van de schepenregisters van de jaren 1448-1450 is de volledige periode 1400-1450 afgewerkt. De mythische grens van een halve eeuw is overschreden en dat was mentaal een mooie opsteker. De eerste aanzetten voor de indexering van de periode 1451-1500 zijn ook gemaakt: al negen registers uit deze periode zijn afgewerkt, zes andere zijn in bewerking.

Met het afwerken van de periode 1400-1450 wordt het ook interessanter om de indexen te gebruiken voor grootschalig onderzoek. Hiervoor spraken we de vakgroep Geschiedenis van de Universiteit Antwerpen aan. De transcripties lenen zich uitermate goed voor het gebruik in seminariewerken of scripties.

In totaal werden in 2015 tien schepenregisters geïndexeerd en beschikbaar gemaakt via de detailtoegang. Vier registers haalden de deadline van 31 december net niet en zullen begin 2016 afgewerkt worden.

*fuzzy search: zoekmethode waarbij ook resultaten gevonden worden wanneer het zoekwoord niet helemaal juist is of fout gespeld werd

3.1.7 Familiekunde Vlaanderen

In 2015 organiseerde Familiekunde Vlaanderen de cursussen ‘Speuren naar je voorouders’ en ‘Oud Schrift (voor beginners)’. De reeks die normaal in het voorjaar en het najaar plaatsvindt, kende enkel een najaarseditie. In het voorjaar organiseerden de medewerkers namelijk het evenement rond [50 jaar Familiekunde Vlaanderen](#). Voor de reeks die startte in september kon men rekenen op 26 cursisten voor ‘Speuren naar je voorouders’ en 16 deelnemers voor ‘Oud Schrift’.

3.1.8 Straatnamen

Het stadsarchief adviseert bij nieuwe straatnamen en is op deze wijze lid van de Straatnaamcommissie voorgezeten door de stadssecretaris.

In 2015 werden 15 dossiers behandeld die wel eens over meerdere straten gingen, zoals het geval voor de 2de fase van de Regattawijk op Linkeroever met 33 nieuw te begeven namen.

Het stadsarchief heeft een adviserende rol naast het nazicht van de historische juistheid en het naleven van de wettelijke voorschriften en de door de stad vastgelegde algemene principes.

Het stadsarchief ondersteunt de districten ook bij het vastleggen van de onderschriften op de straatnaamborden.

3.2 Communicatie

3.2.1 Communicatiedoelstellingen

Om het communicatieplan voor de periode 2013-2019 uit te werken, maakten we een volledige analyse van onze effectieve en potentiële doelgroepen. Deze doelgroepen plaatsten we naast de doelstellingen voor het stadsarchief binnen lijnen van het bestuursakkoord van de stad. Op basis van deze oefening stelden we 7 communicatiedoelstellingen op voor de periode 2013-2019:

- 1 Onze klanten kennen onze werking goed.
- 2 Wij delen onze bijzondere en unieke expertise.
- 3 Wij zorgen voor een klantgericht gebouw.
- 4 De geschiedenis van Antwerpen geraakt op een laagdrempelige en attractieve wijze bekend bij de Antwerpenaars.
- 5 Wij trekken de aandacht van bezoekers die hier niet voor het archief zijn.
- 6 Wij realiseren een klantenbinding.
- 7 Wij moedigen Antwerpse families, bedrijven e.a. aan om hun archief over te dragen.

In 2015 gingen we verder met de eerste 4 doelstellingen. In de volgende jaren van de legislatuur zullen de andere doelstellingen aan bod komen.

3.2.2 Sociale media en andere netwerken

Intranet naar medewerkers-kanalen

Voor onze interne klanten lanceerden we in december 2015 twee interne kanalen op het medewerkersluik van A-stad: 'Digitaal werken' met informatie en richtlijnen voor alle medewerkers in de stedelijke administratie en 'Informatiebeheerders' met informatie over (digitaal) archiveren en rechtenbeheer.

De kanalen vervangen het vroegere intranet van het FelixArchief (www.felixarchief.local). Voor het derde jaar op rij is het aantal bezoekers en het aantal paginaweergaven gedaald. Sinds 2013 hebben we 1.500 bezoekers minder op de intranetpagina's.

Sociale Media

Facebook

In het algemeen kunnen we zeggen dat al onze sociale media kanalen gegroeid zijn. Facebook kende een groei

1786#2002: 1 mei stoet Dag van de Arbeid. Kinderen van turnvereniging Ivolo met balonnen, 1958 uit archief fotograaf Piet Geets, schenker Robert Merckaert

van 27% met 347 nieuwe fans. Eind december bracht dat ons aantal volgers op 1.636. Het bericht dat het best scoorde in 2015 was een bericht op 1 juli. In een zeer warme periode werd een bericht gepost met de vraag wie zin had in een verfrissende duik. De foto over het openluchtwembad op het Zuid (GP # 6137) bereikte 4.349 personen. Daarnaast stellen we vast dat onze kerstactie ook op heel veel bijval kon rekenen.

Twitter

Het Twitteraccount @felixarchief telde 830 volgers eind 2015. Een stijging van 170 personen.

Instagram

Ook de Instagramaccount kreeg een grote boost. Met 161 volgers kennen we een stijging van 78% t.o.v. vorig jaar.

Forum

De vraagbaak over de geschiedenis van Antwerpen kreeg in 2015 een restyling: de look werd meer afgestemd op die van onze algemene website. Het Forum 'Geschiedenis van Antwerpen' blijft een plek waar gelijkgestemden elkaar ontmoeten en met elkaar in dialoog gaan over Antwerpse architectuur, straten, gebouwen of pleinen, Kunst en cultuur, Bekende en minder bekende Antwerpenaren of over de geschiedenis van Antwerpen.

3.2.3 Contacten en nieuwsbrieven

Maandelijks digitale nieuwsbrief

Net zoals onze website kreeg ook de nieuwsbrief in 2015 een facelift. We stapten ook over op een andere software voor de verzending, nl. Campaign Monitor. Het aantal abonnees op het einde van 2015 lag met 3.533 iets hoger dan in 2014.

ArchivANT

Via de interne nieuwsbrief ArchivANT houdt Informatiebeheer de informatiebeheerders tweemaandelijks op de hoogte van het laatste nieuws en nieuwe afspraken. We verzonden 6 keer een archivANT aan 521 abonnees.

3.2.4 Publicaties

Project WO I

2015 was voor de blog een jaar waarin een nieuw personage zijn intrede doet. Naast de verhalen van een soldaat, een student, 2 adjunct-commissarissen en een kapitein-bevelhebber, lanceerde de oorlogsblog Télésphorus Buysens, spoorwegambtenaar die tijdens de Grote Oorlog overgeplaatst werd naar de Franse spoorwegen. Op 35-jarige leeftijd verhuisde hij samen met zijn gezin naar Rouen. Hij hield geen dagboek bij, maar zijn briefwisseling gedurende die periode is zeer uitgebreid zodat ook zijn persoonlijk verhaal een plaats kreeg op de blog. Hij is een verwoed verzamelaar van cinemaprogramma's, postkaarten, reclamefolders, folders Antwerpse bedrijven, enz.

De cijfers van de blog geven aan dat de Eerste Wereldoorlog nog zeer actueel is. We kenden in 2015 een stijging van het aantal blogbezoekers: 7.861 bezoekers vonden de weg naar onze blog (t.o.v. 5.535 bezoekers in 2014). De gemiddelde sessieduur bleef ongeveer gelijk.

Folders en brochures

Ter gelegenheid van het 26ste Internationaal congres over de Geschiedenis van de cartografie (ICHC2015, zie 3.2.6) verzorgden we volgende publicaties:

- Programmaboek **ICHC 2015**: Een overzicht van het weekprogramma, waarin samenvattingen van 70 lezingen en 23 posters zijn te vinden.
- '**Helemaal van de kaart**': We breidden de topstukkenreeks uit met een editie over onze meest bijzondere kaarten en plattegronden. Collega Joost Depuydt maakte de selectie en zocht de juiste ambassadeurs om een woordje uitleg bij deze pareltjes te verzorgen. Hierdoor werd de lezer betrokken bij de schoonheid of bijzonderheid van elke kaart.
- Bladwijzers in het cartografische thema
- We kleedden het FelixArchief aan met kaartmateriaal: de liftdeuren van de bezoekerslift werden bekleefd met een sticker van een kaart uit 1930. Van zodra de liftdeuren openden op de zesde verdieping werden de bezoekers aangetrokken tot een reuzengrote kaart van Antwerpen en omgeving uit 1897 die we op de atriumdeuren lieten kleven.

LeerDok

Het FelixArchief richtte samen met Faro (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed), het Letterenhuis, ADVN, AMVB en de Koninklijke Bibliotheek België een werkgroep op: LeerDok. Deze werkgroep wil leerlingen laten kennismaken met de archiefwereld.

We werkten aan een modulair lespakket over censuur en vrije meningsuiting aan de hand van voorbeelden uit

het verleden. Door middel van unieke archiefbronnen en de opmerkelijke verhalen die daaraan zijn verbonden, krijgen leerlingen inzicht in de betekenis van censuur en vrije meningsuiting. Ze reflecteren over censuur vroeger en vandaag en leren dat onze vrije meningsuiting niet zo vanzelfsprekend was en is. Dit lespakket werd officieel voorgesteld in Brussel op vrijdag 18 december 2015.

450 jaar stadhuis

In het kader van de viering van 450 jaar stadhuis in 2015, bestond de bijdrage van het stadsarchief in de medewerking aan de tentoonstelling (zie hierna) en in de realisatie van drie publicaties. De uitgebreide wetenschappelijke monografie ontstond in samenwerking met het departement Geschiedenis van de Universiteit Antwerpen. Alle publicaties zijn rijkelijk geïllustreerd met afbeeldingen ondermeer uit het stadsarchief afkomstig.

3.2.5 Tentoonstellingen

Minitentoonstellingen in het FelixArchief

Het aantal tentoonstellingen werd omwille van een lagere personeelsbezetting dit jaar afgebouwd tot drie eigen tentoonstellingen die gedurende 4 maanden in de tentoonstellingskasten bleven.

januari	150 jaar afbraak Spaanse omwalling
februari - mei	450 jaar stadhuis
juni - september	Cartografische topstukken
oktober - januari 2016	219 jaar stadsarchivarissen

De minitentoonstelling over de Spaanse omwalling uit 2014 liep door tot eind januari 2015. Voor het cartografiecongres in juli organiseerden verschillende musea tentoonstellingen rond dit thema. Het FelixArchief belichtte het thema uit het oogpunt van de landmeterskaarten en de pre-kadastrale kaarten uit het OCMW-archief. De laatste tentoonstelling had als aanleiding het 10-jarig jubileum van het FelixArchief dat in 2016 in de kijker zal worden gezet.

Externe tentoonstellingen

Bruikleen

Het FelixArchief gaf ook archiefstukken in bruikleen voor elders georganiseerde tentoonstellingen:

- MAS: 'Istanbul-Antwerpen. Twee havens, twee steden' (23/10/2015-24/01/2016)
- Museum Plantin-Moretus: 'De transformatie van de stad Antwerpen in de 16e eeuw' (23/04-19/07/2015)
- CC Scharpoord, Knokke (organisatie VAI): '30 jaar architectuur in Vlaanderen: de wonderjaren in maquettes'

450 jaar stadhuis

Op 27 februari vierde het Antwerpse stadhuis zijn 450e verjaardag. Meer dan vier eeuwen politiek speelden zich af achter deze muren. Behalve een interessant stukje geschiedenis staat ook de toekomst van het stadhuis in de spotlights: in de volgende jaren zal het stadhuis een grondige restauratie en renovatie ondergaan. Op 27 februari opende in het stadhuis de tentoonstelling waaraan het stadsarchief een heel actieve bijdrage leverde. De unieke *privilegekoffer* van het stadsarchief staat er opgesteld en is te bewonderen voor de brede opkomst van geïnteresseerden.

Vele andere documenten van het stadsarchief werden gedigitaliseerd of gerestaureerd. Voor de restauratie van de oudste stukken kon het stadsarchief rekenen op de steun van de Cornelis Floris Stichting en dat bracht onvermoede informatie aan het licht. De tentoonstelling loopt tot maart 2017.

3.2.6 Evenementen

International Conference on the History of Cartography 2015 (ICHC 2015)

In 2015 was Antwerpen in de ban van de cartografie. Tentoonstellingen in het MAS, het Museum Plantin-Moretus, de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience en het Rockoxhuis toonden elk een ander facet van de boeiende geschiedenis van de cartografie. Aanleiding voor deze golf van cartografische interesse was de 26e editie van de International Conference on the History of Cartography (ICHC 2015), die van 12 tot 17 juli plaats vond in Antwerpen.

Het stadsarchief speelde een hoofdrol in het hele cartografische gebeuren als organisator van het congres, in samenwerking met de Universiteit Antwerpen (UA). Maar ook op het vlak van tentoonstellingen liet het archief zich niet onbetuigd met de minitentoonstelling 'Pareltjes van landmeetkunde' en de Engelstalige webtentoonstelling 'Geographical initiatives in Antwerp' (in samenwerking met de Universiteitsbibliotheek van de UA). Ten slotte leverde het FelixArchief enkele recent gerestaureerde 16e-eeuwse manuscriptkaarten als topstukken voor de tentoonstelling 'De stad getekend' in het Museum Plantin-Moretus.

De congresweek werd in stijl afgeloten met een afscheidsdiner in de lichtstraat van het FelixArchief.

Het congres werd feestelijk geopend op zondag 12 juli in AMUZ. Met als centraal congres thema 'Theatre of the World in Four Dimensions: Space, Time, Imagination, Spectacle' bracht het congres hulde aan Abraham Ortelius (1527-1598), de belangrijkste Antwerpse kaartenmaker uit de geschiedenis en grondlegger van de moderne atlas.

Vanaf zondagnamiddag 12 juli tot vrijdagmiddag 17 juli kregen de 245 congresdeelnemers (uit 36 landen) niet minder dan 70 presentaties voorgeschoteld in 21 thematische sessies. Op woensdagvoormiddag kregen 23 posters de volle aandacht tijdens de postersessie.

Wat vaak het best blijft hangen in de herinneringen van de deelnemers, zijn de contacten die ze hebben gelegd tijdens het congres. De mogelijkheden daartoe waren overvloedig aanwezig tijdens de voortreffelijke lunch- en koffiepauzes. Ook het sociaal programma, dat 's avonds werd aangeboden, droeg daartoe bij: een exclusieve nocturne met walking dinner in het MAS op zondag, een receptie in het stadhuis op maandag en exclusieve nocturnes in het Museum Plantin-Moretus, de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience en het Rockoxhuis, naar believen in te vullen op dinsdag en donderdag. En om de cirkel helemaal rond te maken werd de week in stijl afgesloten met een afscheidsdiner in de binnenstraat van het FelixArchief.

Als kers op de taart konden de geïnteresseerden op zaterdag 18 juli nog een post-conference tour meepikken met een bezoek aan het Mercatormuseum in Sint-Niklaas en de Universiteitsbibliotheek van Leuven.

Familiekundedag

Het weekend van 14 en 15 maart stond in het teken van familiegeschiedenis en familienaamgeving. In het FelixArchief vond dan namelijk het evenement '50 jaar Familiekunde (in) Vlaanderen' plaats.

Dit evenement bestond uit twee dagen. Zaterdag 14 maart was er het 50e Congres van Familiekunde Vlaanderen. Dit congres schonk bijzondere aandacht aan de Belgische oorlogsvluchtelingen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ook stadsarchivaris Inge Schoups sprak er over de bronnen in het FelixArchief over WOI.

Op zondag 15 maart was iedereen welkom tijdens de 'Dag van de Familiegeschiedenis'. Tussen 10u en 17u waren er demonstraties, workshops en lezingen rond genealogie en familienaamgeving. Bekende Vlamingen vertelden er over hun familiegeschiedenis. Dit evenement was gratis en toegankelijk voor alle geïnteresseerden.

A

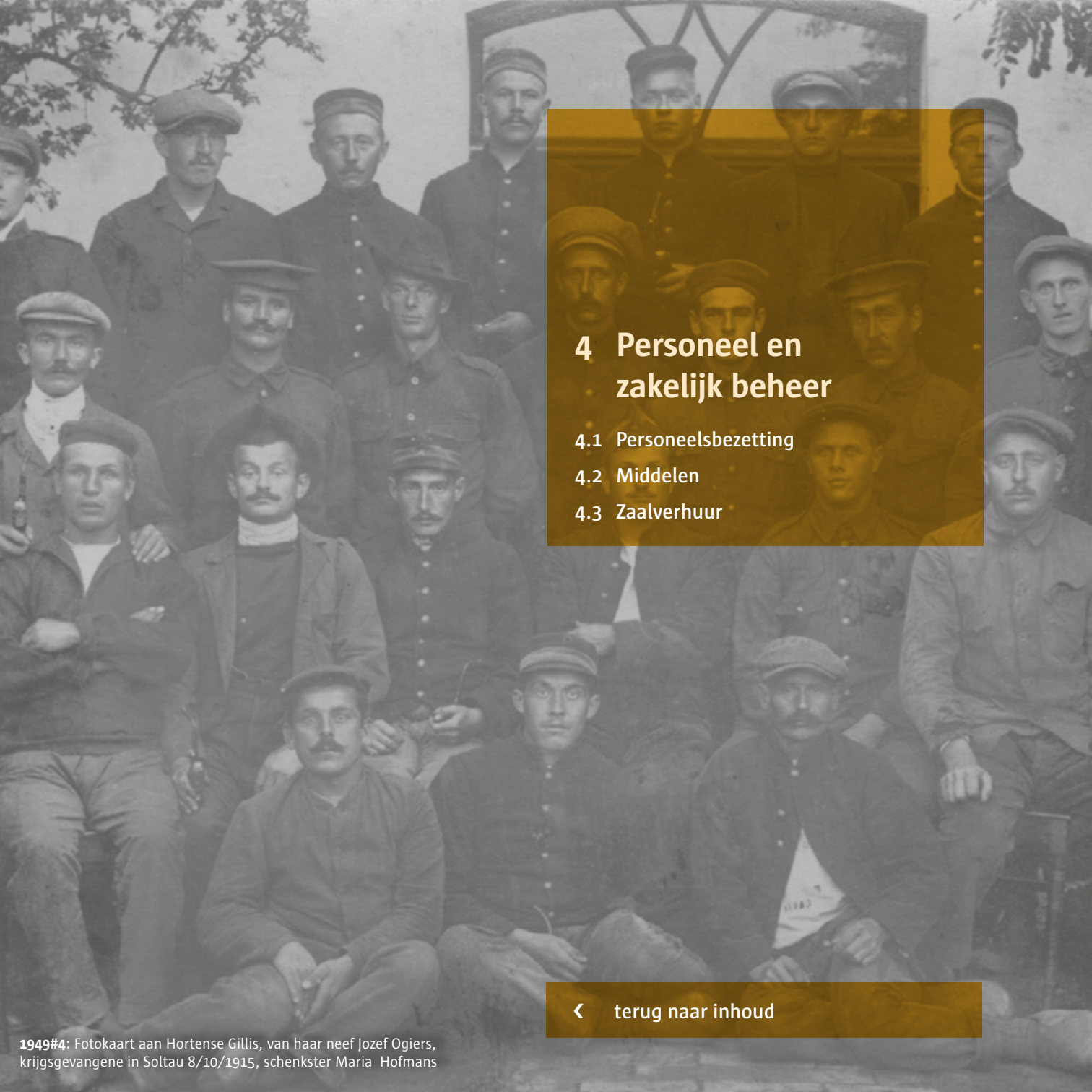
Openingsuren FelixArchief

Maandag	Donnerdag
10.00 - 12.00 uur	10.00 - 12.00 uur
14.00 - 16.00 uur	14.00 - 16.00 uur
18.00 - 20.00 uur	18.00 - 20.00 uur
21.00 - 23.00 uur	21.00 - 23.00 uur

Uitsluitend op afspraak

♂ ♀ ♿

Een figurant houdt de wacht tijdens de Dag van de Familiegeschiedenis op 15 maart.

4 Personeel en zakelijk beheer

4.1 Personeelsbezetting

4.2 Middelen

4.3 Zaalverhuur

[← terug naar inhoud](#)

4 Personeel en zakelijk beheer

Het stadsarchief heeft 2 grote afdelingen: Informatiebeleid en Archiefbeleid. In de loop van 2015 kregen 2 teams bij Archiefbeleid meer slagkracht en leidinggevende ondersteuning: het team archiefbeheerders van Geert Dieltiens en het team scanstudio van Daniëlle De Gast.

De afdeling Informatiebeheer werd aangevuld met het team van de scanstraat van Ron Moerloos en Linda Lemmens.

4.1 Personeelsbezetting

Eind 2015 telde het stadsarchief 62 medewerkers waarvan 26 medewerkers deeltijds (parttime of 4/5) en 36 medewerkers voltijds aan het werk zijn. In het totaal zijn dat 55,70 VTE (voltijdse equivalenten).

Het archiefteam van het OCMW bestaat uit 2 consultants (archiefbeheer en informatiebeheer) en 9 logistiek beheerders/digitaliseerders. Stadsarchief en Bestuurszaken OCMW ondersteunen dit team.

Nieuwe medewerkers:

Paul Baeten, Luc Maenhout, Patricia Leon, Theo Hutsebaert, Ronny Verheyen, Ron Moerloos, Linda Lemmens, Pascale Degroote, Ilse Van Dooren, Ludo Van Roy.

Verlieten het stadsarchief in 2015:

Ingrid Lannoy (pensioen), Handan Narin (detachering in opdracht van BZ/ER), Wendy Smeulders (mobiliteit), Nico Beyaert (mobiliteit), Gie Stappaerts (pensioen), Sonia Wegge (pensioen), Marina (Rita) Sels (pensioen), Jan Van Der Zanden (pensioen), Thomas Vervaet (loopbaanonderbreking), Nicky Dingemans (pensioen), Josy Leroy (pensioen, overleden op 8/10/2015).

Naast het personeelskader van vaste en contractuele medewerkers, kreeg het FelixArchief in 2015 hulp van een aantal werkervaringsklanten (artikel 60 en wep+), vrijwilligers en (job)studenten.

- **11 werkervaringsklanten 2015:** deze medewerkers doen werkervaring op en krijgen een contract voor 6, 12, 18 of 24 maanden afhankelijk van hun statuut en leeftijd. Zij werkten in de afdelingen Archiefbeheer Logistiek, Klantwerking Onthaal, Klantwerking Leeszaal en de scanstudio

- **39 vrijwilligers** die voor verschillende projecten in voor het FelixArchief werken, in 2015 zijn er 3 nieuwe vrijwilligers gestart. Dit betekent dat we in 2015 het maximum aantal vrijwilligers hebben bereikt dat we als personeelsteam kunnen begeleiden:
 - ♦ Mariette Backs, Martine Baines, Francis Brenders, Annemarie Bunneghem, Christiane Creten, Willy De Bondt, Kim De Groot, Gilbert De Lille, Emile Demuys, Arie Dewachter, Toon De Winter, Gilberte Du Bois, Gabie Guldix, Ada Hellings, Marianne Hoekstra, Momena Kathun, Johan Kindt, Freddy Lacroix, Myriam Lahou, Walter Laurent, Ronald Pawly, Rita Peys, Kenneth Ponsaers, Bruno Segers, Grishma Shah, Rupert Somers, Anne-Marie Van Aelst, Anne-Marie Valckeneers, Dries Van Thielen.
 - ♦ 4 vrijwilligers die vroeger bij het politiemuseum (Oudaan) werkten, vervoegden het vrijwilligersteam van het FelixArchief: Aimé De Feu, Rony De Jaeger, Viviane Mampaey, Fred Verlinden.
 - ♦ 4 vrijwilligers werken op buitenlocaties: Karel De Puyseleir (Borgerhout), Eugene De Roover (Borgerhout), Ludo Dieltiens (begraafplaatsen), Erwin Snelders (Borgerhout).
 - ♦ Vrijwilligers die ons verlieten in de loop van 2015: Anaïs Walraven, Patrick Sevenans.
- **1 stagiair student archivistiek:** Florian Daemen is gestart eind 2015 en zijn stage loopt over het academiejaar 2015-2016.
- **17 jobstudenten:**
 - ♦ In de maand juli hadden we 6 jobstudenten voor het Internationaal congres over de geschiedenis van de cartografie (ICH2015): Ruben Bal, Jordi De Vlam, Aaron Omole, Ken Van Oproy, Dries Van Thielen, Daya Buyle.
 - ♦ 9 jobstudenten tijdens de vakantiemaanden:

	juli	augustus	september
Scanstudio	Tom De Bièvre	Ward Lipkens	Cas Baelus
Digitaliseren fotonegatieven	Nina Pottier	Nele Behaeghel	Kaat Somers
Archivering Felixarchief	Anaïs Walraven		Stephanie Buyle
Dienstverlening den Bell	Koen De Wael		

- ♦ Studenten 1 dag per week: Raphaël Razab-Sekh heeft in het voorjaar 2015 in de scanstudio gewerkt en Fadila Afassi in het najaar 2015.

4.2 Middelen

4.2.1 Uitgaven

4.2.1.1 Exploitatiebudget

De algemene werkingskosten zoals algemene kantoorbenodigdheden, werkkledij e.a. zitten in het gezamenlijk budget van de bedrijfseenheid Bestuurszaken.

exploitatiebudget	bedragen in EUR	
verpakkingsmateriaal	7.922,48	
onderhoud microfilmtoestellen	8.847,13	
hosting website	1.831,94	
digitalisering	91.884,57	
geluid		9.834,50
groter dan A0		45.931,60
oudste bouwdoosiers		36.118,47
vastmaken geluidsdempende matten	1.449,05	
cartografiecongres	62.645,88	
totaal	174.581,05	

4.2.1.2 Investeringsbudget

Zoals in 2013 kon opnieuw worden geïnvesteerd in de aankoop van legborden die noodzakelijk zijn voor de optimalisatie van de depotruimte.

investeringsbudget	bedragen in EUR	
aankopen (legborden archiefrekken)	4.993,19	
niet-gesubsidieerde restauraties	24.233,15	
charters		13.125,35
registers		11.107,80
totaal	29.226,34	

4.2.2 Inkomsten uit de archiefwerking

Sinds januari 2015 werden geen inkomsten meer gegenereerd uit de verkoop van oud papier omdat het contract ten einde was. Dit betekent een vermindering van de inkomsten met 3.061,84 euro tegenover vorig jaar.

De leeszaalinkomsten zijn eveneens gedaald tegenover 2014 (een vermindering van 3.566,67 euro), dit gaat voornamelijk over een vermindering van inkomsten uit scans.

De inkomsten uit de verkoop van publicaties zijn met 1.000 euro gestegen tegenover 2014.

	2015	2014	2013	2012
Totaal werkingsopbrengsten leeszaal* en dienstprestaties **	43.691,95	49.380,22	32.487,09	24.791,00

* Werkingsopbrengsten leeszaal = verkoop repro = 35.973,52 euro.

** Dienstprestaties = verkoop publicaties, auteursrechten = 7.718,43 euro.

4.3 Zaalverhuur

In 2015 heeft de verhuur van vergaderzalen en andere ruimtes 100.517 euro inkomsten gerealiseerd. De nieuw intensieve klantgerichte aanpak en goede samenwerking resulteerde in een grotere vraag naar informatie over het huren van onze zalen.

	2015	2014	2013	2012
Totaal Zaalverhuur	100.517	Geen cijfer beschikbaar, inkomsten bij het bedrijf Stadsbeheer		12.356,77

De volgende tabel geeft een overzicht van de evolutie van de zaalverhuur sinds 2013 (= eerste volledig jaar externe exploitatie via de bedrijfseenheid Stadsbeheer). Er vonden minder maar grotere evenementen plaats in de zalen van het FelixArchief.

	2015	2014	2013
Intern (stadsdiensten en groep Antwerpen)	43	52	41
Externen (organisaties, bedrijven, verenigingen, private personen)	64	75	47
Totaal	107	127	88

5 Bijlagen

- A Schenkers private archieven
- B Statistieken 2015
- C Publicaties en lezingen van medewerkers

1769#18: Een bladzijde uit de cursus van Anna van Ham 'Snijmethode van Damen en kinderkostumen' door Madame V. Rock-Cluytens, bestuurster der beroepsschool van naad en snijkunde Antwerpen, 1919-1921, schenker Rina Lis.

< terug naar inhoud

5 Bijlagen

A Schenkers private archieven

Schenker	Beschrijving	Inschrijvings-nummer	Periode
Aernout, Carl	Kroniek van een geslacht, deel 2 van peuter tot puber	2013	1302
	5 ingelijste foto's van de Antwerpse haven	1940-1950	1272
	Overzicht van alle Antwerpse gesneuvelden uit WO I, opgelijst per parochie	2001	
	Glasnegatieven familie Jos Aernout 1940-1950	2001	1940 - 1950
	Historisch onderzoek: 'Joannes Josephus Junes: zilverdrijver en politicus. Studie over schepen van Schone Kunsten en edelsmid Joannes Josephus Junes'	2001	2015
Anoniem	Kasteelgronden: documenten over de afbakening van de gronden voor het kasteel en over de bouw van het kasteel, 16e eeuw	1790	
Anoniem	Bundel kaarten	2010	
Anoniem	Brochure Fortunia Internationale Diamanthandelaars vereniging Pelikaanstraat 42 Antwerpen	2013	1920 - 1930
Autrique, Betty	Archief Vrienden atletiekclub Beerschot: verslagen vergaderingen, ledenlijsten, foto's	1992	1930 - 2000
Barentsen, Anne-Marie	Artikel over het stadsarchief in 'De Stad Antwerpen', een weekblad voor Vlaanderen jg2, n°35	1773	1929
Baum, Boni	Militaire kaart Antwerpen: cartes d'instruction des cadres	1989	1883
Beke, Luc	Archief Edouard Mallentjer: foto's, briefwisseling, schetsen	2042	

Bellens, Maria	2 brieven die Stan Ockers schreef naar de familie waar hij tijdens zijn mobilisatie verbleef	2051	1940
Bemindt - De Reys, Clara	Diploma's onderwijs Antwerpen Schuermans Leopoldine, de Reys Justina, de Reys Frans	2018	1909 - 1925
Bex, Florent	Foto haan kathedraal 1903	1936	1903
Bonte, Walter	Publicatie 'Lijkredenen elf slachtoffers der Ramp op de Schelde aan de statie van St Anna'	2070	1899
	Postkaarten begrafenis gefusilleerden	2070	
	postkaarten wereldtentoonstelling 1930	2070	
Buelens, Dirk	De inventarisatie en ontsluiting van het archief en de documentatie van Ludwig Burchard en de Rubensdocumentatie: een werk in uitvoering	1692	2013
Bulens, Maria	Schrift met liedjes geschreven door Karel Bulens	1378	1916 - 1950
Coenen, Luc	Postkaart Hippodroompaleis		1920
Coryn, Jean	Geannoteerde foto's van acteurs/zangers Franse schouwburg	1998	1894 - 1923
Cosemans, Margot	Cinema Zoologie, historiek en programmering tijdens de overgangsperiode naar de geluidsfilm, masterproef aangeboden tot het verkrijgen van master of science in de communicatiewetenschappen aan de KULeuven	2068	2014-2015
De Leeuw, René	Familiearchiefje Theofiel Verbeeck	1811	1966
De Lille, Gilbert	Inventaris van personeelsdossiers van de NV Minerva Motors 1919-1944, rijksarchief en Inventaris van het archief van de intercommunale maatschappij van de linker Schelde oever 1929-1999	1808	2004
	2 kaarten Merksem	1698	
	Reeks 9 postkaarten Antwerpen	1698	
De Lombaerde, Piet	Publicatie Parein biscuits, Antwerpen Koekenstad	1807	2014
De Schryver, Jacques	Publicatie: 'Auguste Havenith, Josse De lahaye en Anderen...'	1767	2012

De Vos, Simon	Rijbewijs (1918) en eenzelvigheidsbewijs (1915) van Frans Van Dael	1980	
De Wit, Miek	Plannen en tekeningen daterend vanaf 1926: gebouwen op de hoek van de Bredabaan en de Rerum Novarumlaan in Merksem (vroegere vakschool, een tijdje VDAB, nu Sint-Lutgardisschool)	1969	1926-1955
Deboeure, Sylvia	Publicatie 'Socialistische Vrouwen uit het Antwerpse', door Sylvia Deboeure	1995	1986
	Geluidsopnames op audiocassette: interviews ter voorbereiding van het boek 'Socialistische Vrouwen uit het Antwerpse' o.a. met Yvonne Julliams, Vogelina Dille-Lobe, Tine Detiège-Claes	1995	1985
	Krantenknipsels i.v.m. publicatie en Antwerpse socialistische vrouwenbeweging	1995	1961-1976
Deckers, Louis	Glasnegatieven Familie Deckers-Kickx, Morckhovenhof in Deurne (afgebroken rond 1945) was hun buitenverblijf	1940	1898-1940
	Transcriptie verslag vlucht naar Engeland tijdens WOI van Eugène Deckers	1940	
Delvaux, Nicole	Antwerpen / fotoboek, bijzondere uitgave 1958, Uitgave door de stad Antwerpen, in samenwerking met de N.V. Gevaert Photo-producten, ingevolge besluit van de gemeenteraad.	1966	
Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience	Verslagboek der bestuur zittingen Kring der meesters der coiffeurs	1978	1884-1993
	Le personnel & les ouvriers de la sainte des cartonnages & biseautages, Mr Alphonse Royers	1978	1898
	Foto's en tekeningen van de Keizersboot en enkele artikels en verslagen hierover. Een foto SS Zeeland(Red Star Line)	2073	1930-1931
Fuchs, Jac	Artikel over Antwerpse schilder Jan Frans van Son in 'Mededeling van de stichting Jacob Campo Weyerman jg37 nr.1 zomer 2014'	1768	2014

Fynnaert Lucienne en Jos Ghys	Programmaoverzichten en foto's van voorstellingen van de The Royal Florquis, afdeling Koninklijke Burgerkring, van 1947 tot 1958, krantenknipsels, diplomas, ets Rockockxhuis	1977	1947-1958
Goossens, Liliane	Aantal 8 en 16mm films: Inval van de Duitsers in Antwerpen 1940, bevrijding van Antwerpen 1944, Cremerie Van Hecke (Nationalestraat 88) 1946, Half Vastenfeesten St-Andries 1948	2046	1940-1948
Hofer, Paule	2 aankoopaktes (1892 en 1905) huis Richardstraat 35, 2060 Antwerpen	1016	1892-1905
	3 publicaties: 1. Het dankbare volk van Antwerpen aan Jan Van Rijswijck 1907 2. Aurons-nous la Vllième olympiade à Anvers en 1920? Anvers, 1914 3. Stoet de kunst door de eeuwen heen, 1899, 300ste verjaring der geboorte van Anton Van Dijck.	2000	
Hofman, Maria	4 foto's, geborduurde wenskaart, herinneringsboek Annan	1949	1914-1918
Huijgebaert, Philippe	Padvindens van Sint-Stanislas, 1915-2015: 'jubelboeken': 1936, 1965, 1975, 1980, 1985, 1990, 2000, 2015 + programma tentoonstelling, en jubelmis 2015	2049	
Huskens, Gert	't stad is van Rubens': paper geschreven (bachelor-opleiding Geschiedenis aan de KU Leuven) voor het vak Oefening Nieuwste Tijd een over de rol van Pieter Génard in de Rubensfeesten van 1877	2066	2014
Knuts, Stijn	Doctoraatsthesis: 'Converging and competing courses of identity construction shaping and imagining society through cycling and bicycle racing in Belgium before World War Two, doctoral thesis in Kinesiology, KULeuven'	2069	2014
Lambrechts, Hugo	Index op de schepenaktes over Schoten geschonken. Vanaf p. 258 worden ook alle aktes over Schoten uit het FelixArchief opgelijst.	1423	2015
	Tijdschrift Heemkunde Gouw Antwerpen, jg 52, 2015	1423	2015
	Tijdschrift 'de drie rozen' n°195	1423	2015

Lis, Rina	Reeks van 10 cursussen van Adriana van Ham opleiding TO Kledersnede	1769	1936
	Cursus van Anna Van Ham 'Snijmethode van damen en kinderkostumen'	1769	1919-1921
	4 cursussen patroontekenen	1769	1955-1957
	Paper 'Iets over het karakter' door Marcel Meeus	1769	1935
Loquet-Cornelis, Ingrid	4 video's plechtigheden Bouwcentrum (NV Bouwen en Wonen)	1785	1981-1993
	Huurinkomstenboekje van kamerverhuur	2021	1809-1819
Mars, Joke	Menu XVIIe feest van den Belgische Turnbond Feestmaal Antwerpen, 21 juni, 1885 in Elbardo	1793	1885
Merckaert, Robert	Foto's van de Antwerpse fotograaf Piet Geets (1921-2014), havenfotograaf maar ook portretten Antwerpse figuren, straten en gebouwen	1786	1970-1990
Mulder, Mieke	Archief Nederlandse Dameskring 1929-2014	1799	1929-2014
Onzea, Wilfried	Foto betoging koningskwesie (pro Leopold III) van Borgerhout naar Antwerpen met op een vrachtwagen een portret van Leopold (door Ludo Onzea) erop gemonteerd	1991	1950
Pauwels, Paul	Publicatie Den Grooten Oorlog. De eerste maanden in en rond Mortsel. Fototentoonstelling Fort 4 droge gracht	1639	2014
Pittoors, Martinique	Studia historica Gandensia	2006	
Ponsaers, Kenneth	Postkaarten Dames van het Christelijk Onderwijs in de Lange Nieuwstraat en 'Institution Mlle Van Gehuchten' in de Everdijstraat	2074	1900
Rombauts, Lieze	Cinema Zoologie, Historiek en programmering tijdens de eerste wereldoorlog, masterproef aangeboden tot het verkrijgen van master of science in de communicatiewetenschappen aan de KULeuven	2067	2014-2015

Ros, Anne	Kaart provincie Antwerpen 1875	1954	1875
	De Belgische Illustratie JG 1873-1874	1954	
	Frans Leys: legitimatiebewijs weerstandsbeweging en eenzelveheidskaart, 2 brieven van Lode Craeybeckx, 1 foto	1954	
Schölvinc, Margeretha	Glasnegatieven en foto's 1907 Ernest van Haesendonck tijdens acrogym	2014	1907
	Familiearchief Michielsens - van Straelen - Donetzky vnl jaren 1930	2014	
	Kalender 1945 met gedicht over rantsoenbonnen	2014	
	Drie publicaties dokters Jean-Jacques-Joseph en Alphonse-Joseph Van Haesendonck	2014	1864-1888
Schoups, Inge	Foto's van interieur en medewerkers van het stadarchief in 1929 uitgeknipt uit het tijdschrift 'De stad Antwerpen'.	1684	
Sels, Jorden	Familiefilms en dia's	2047	1950-1970
Serpieters, Georges	Lastenkohier Kerk van den H. Joannes te Borgerhout, bouwring der nieuwe kerk	1806	1886
Smits, Eddy	Affiche wereldtentoonstelling 1885	1960	1885
Smits, Walter	Palmares Sint-Henricusgesticht	1975	1933-1939
Soly, Hugo	Register: deel 3 van de verzameling P.J. Van Setter (aangekocht door Bellemans)	1790	1555-1769
Spaans, Arie L.	Belgische postkaarten	2048	
Stappaerts, Gie	Publicatie Prins Diamant: Het tragische verval van een wereldimperium. door Vincent Mercier	1809	2013
Stieglitz, Anke	7 foto's van Antwerpen uit 1913. o.a, Groenplaats, Grote Markt, hondenkar, auto's wachtend op overzet naar Linkeroever, het Steen	1803	1913
Valckeneers, Anne-Marie	Postkaart 'de Roeck-Sebrechts'	1805	1917
	Brief aan mijnheer en mevrouw Marinus uit Merksem van L. Meganck uit Genk over de dood van haar man in concentratiekamp te Neuengamme	1805	1945

van den Avoirt, Carl	Rotaryclub Antwerpen Schelde Archief	1780	
Van Gelder, Frank	2 losse foto's van Antwerpse fotograaf ca 1900	2072	
Van Gheem - Zeguers, Gerda	21 Umatic banden Antwerpse Kinema Actualiteiten + 1 umaticband Provincie Antwerpen	1999	1980-1990
Van Hoey, Marc	Archief Recht op waardig sterven: kwartaalblad, verslagen RvB, ...	2032	1983-2013
Van Peteghem, Karin	Publicaties van de politieschool Potva	1699	1960-1975
Van Puyvelde, Susy	Leerlingenregister school n°1	1990	1890-1892
	Atlas van België	1990	1945-1960
	Geschiedenis van de socialistische arbeidersbeweging in België, uitgeverij SM Antwerpen, 1960	1990	1960
van Wetering, Viviane	Poëzie van Nico Raassens (was in bezit van Paula Van Waes) bevat handtekeningen van soldaten en orkestleden uit WOII	2050	1942-1952
Verheijen, Gidi	Publicatie: 'De opeising van radiotoestellen in België in WO II'	2075	2015
Verheyen, Annie	Foto van Antwerpse familie (grootouders van de schenkster) die in Gaasterland, Nederland verbleven tijdens WOI 'opschrift: aan de Friessche Broeders en zusters ter herinnering der Antwerpsche Vlugtelingen in Gaasterland, 14/10/1914'	1810	1914
Vervaeke, Thomas	Imago Mundi, the international journal for the history of cartography. People, places and ideas in the history of cartography	1976	2014
Vlaamse Hydrografie	Westerschelde-Zeeschelde 2014/2015; Westerschelde Baalhoek tot Antwerpen 2015	277	2014-2015
Vos, David	'Geleth hebbende op den redenen, ordonneren mits desen' De houding van de Antwerpse magistraat ten opzichte van de Brouwersnatie (1581-1700) masterproef KU Leuven	79	2014-2015
Vulsma-Kappers, M.	Gens Nostra 2012 en 2013	194	2012-2013

Williams, Marjorie	Aanwervingsbrief van Reinigingsdienst Antwerpen aan August Van Steen 1891	2071	1891
	Gebeden als remedie voor allerlei kwalen uit 1784 + transcriptie ervan	2071	
Windey, Marcel	Reeks postkaarten van Antwerpen	1993	1900-1920
	Reeks foto's wereldtentoonstelling en bouw Boerentoren	1993	1930
	Antwerpse postkaarten	1993	
Wynants, Kristien	Nationale illustratie : beschrijving der feesten en plechtigheden van de 50ste verjaring der onafhankelijkheid van België; Anvers à travers les âges” (vol 1 en 2)	1783	
Zondervan, J.W.	Scan Foto Belgische vluchtelingen in Doopsgezinde kerk te Middelburg	1795	1914

Bébé Raymona
du Théâtre Royal d'Anvers

Oh! la bonne soupe!
En Voulez-Vous?

Stadsarchief Antwerpen

B Statistieken 2015

Informatiebeheer

	2015	2014	2013	2012	2011
Bestemmingen					
Bestemmingsaanvragen voor archieven van stadsdiensten	6.240	2.853	2.598	821	1.460
Bestemmingsaanvragen voor archieven van particulieren	125	81	89	117	115
Toelatingen tot overdracht van archieven van particulieren	104	72	65	87	73
Toelatingen tot overdracht van archieven van stadsdiensten	2.842	668	911	399	659
Communicatie naar medewerkers					
Paginaweergaves op intranet 1/1-7/12	19.457	26.068	35.283	28.163	-
Unieke bezoeken aan intranet 1/1-7/12	3.246	4.072	4.719	4.052	-
Paginaweergaves kanaal 'Digitaal werken' 8/12-31/12	1683	-	-	-	-
Unieke gebruikers kanaal 'Digitaal werken' 8/12-31/12	90	-	-	-	-
Paginaweergaves kanaal 'Informatiebeheerders' 8/12-31/12	1441	-	-	-	-
Unieke gebruikers kanaal 'Informatiebeheerders' 8/12-31/12	90	-	-	-	-
Nummers Nieuwsbrief ArchivANT	6	5	8	12	9
Abonnementen Nieuwsbrief ArchivANT	521	843	902	964	964
Scanstraat					
Gescande milieudossiers	173	/	/	/	/
Gescande personeelsdossiers	2.475	1.979*	1.063*	658*	/

Opleidingen informatiebeheer					
Opleidingen	21	48	70	41	14
Cursisten stadsdiensten	164	438	589	368	98
Aantal informatiebeheerders Stad & OCMW	522	520	474	307	189

*Gescand in beheer van PM

Archiefbeheer

	2015	2014	2013	2012	2011
Bewaarde archieven					
Omvang in strekkende meters	28,4 km	27,8 km	26,4 km	26,1 km	24,5 km
Omvang in inventarisnummers	2.935.872	2.783.562	2.447.791	2.197.886	1.805.241
Omvang in aantal dozen	218.654	213.425	201.073	201.127	185.276
Omvang e-Depot	40.3 TB	30,7 TB	22,3 TB	18,6 TB	13,1 TB
Omvang e-Depot in inventarisnummers	882.260	771.046	391.808	257.675	109.563
Omvang e-Depot in bestanden	8.969.280	7.625.489	5.005.809	3.130.344	1.930.243
Op microfilm raadpleegbaar	5.533*	219.588	219.662	220.542	220.502
Semi-dynamische archieven: archiefdepot DenBell					
Omvang in strekkende meters	5.390	5.345	5.332	5.087	5.187
Omvang in inventarisnummers	216.434	204.292**	217.055	189.235	187.915

*: Sterke daling door verwijderen microfilms vreemdelingendossiers (vervangen door scans in digitaal depot)

** : Deze daling werd veroorzaakt door het overbrengen van bouwdoossiers van DenBell naar het FelixArchief

Klantwerking

	2015	2014	2013	2012	2011
Felixbezoekers					
Unieke archiefklanten	4.345	3.829	3.494	3.105	2.502
Leeszaalbezoeken ¹	6.194	5.680	5.663	5.769	5.317
Geleide bezoeken: bezoekers	661	525	911	1.326	1.584
Geleide bezoeken: aantal groepen rondleidingen AntwerpenAverechts	25	26	33	55	65
Bezoekers opendeurdagen:	/	1.131OMD ²	196 EGD ³	433 EGD	425 EGD 302 OMD 5.484 openings- weekend MAS
Digitale leeszaal	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal hits op de website	1.981.420	1.876.063	1.509.709	1.295.429	1.085.359
Aantal digitale raadplegingen: externe gebruikers	57.020	36.453	22.164	18.889	8.434
Aantal digitale raadplegingen: groep Antwerpen ⁴	37.806	27.492	12.703	11.388	6.790
Unieke bezoeken aan de FelixArchief-website	191.787	170.493	157.680	149.855	131.309
Ophalen documenten					
Uitgehaalde documenten uit archiefdepot	31.859	27.423	29.348	28.900	24.918
Uitgehaalde documenten uit archiefdepot, voor stadsdiensten om vraaggestuurd te scannen	8.143	6.401	4.643	4.897	3.532
Uitgehaalde documenten uit archiefdepot semi-dynamische archief (Den Bell)	15.897	14.182	9.073	10.358	18.987

Dienstverlening	2015	2014	2013	2012	2011
Opzoekingen voor derden	1.463	1.845	1.820	1.705	1.706
Fotobestellingen: aantal geleverde scans	1.986	2.057	3.596	2.376	2.492
Tentoonstellingen en reproducties					
Medewerking aan tentoonstellingen	4	2	2	2	2
Aanvragen reproductierechten	62	26	78	55	55
Publicaties en toegangen					
Publicaties en lezingen door medewerkers stadsarchief	48	40	33	26	35
Nummers Nieuwsbrief stadsarchief	12	13	12	12	13
Abonnementen Nieuwsbrief stadsarchief	3.533	3.528	3.637	4.379	4.252
Aantal hits op blog WO I	7.861	5.535			

¹:Dit is een onderraming aangezien de leeszaalbezoekers voor de raadplegingen van de documenten op microfilm, niet worden geregistreerd.

²: OMD: Open Monumentendag

³: EGD: Erfgoeddag

⁴:Dit is een onderraming aangezien de raadplegingen via de pandentool niet worden geregistreerd.

1803#1: Hondenkar aan het Steen, wachtend op ferry naar Linkeroever, 1913. Foto genomen door John Augustus McVickar die samen met zijn vrouw Dorothea uit New York City reisde door Europa. Via zijn kleinzoon George Baxter kwam de foto terug in Antwerpen, schenker Anke Stieglitz.

C Publicaties en lezingen van medewerkers

FILIP BOUDREZ

Lezingen

- 1 Een eDepot, Venray, 8 januari 2015.
- 2 Digitaal depot als katalysator voor de actieve openbaarheid, Slotsymposium Archiefatelier Actieve Openbaarheid, Den Haag, 29 januari 2015.
- 3 Digitaal depot @ Antwerpen, VNG Congres, Nieuwegein, 9 maart 2015.
- 4 Bewondering en verwondering, Landelijke conferentie eDepot, Zwolle, 1 april 2015.
- 5 Digitaal depot @ Antwerpen, Landelijke conferentie eDepot, Zwolle, 1 april 2015.
- 6 Digitaal archiveren, Information Management Day, Willemstad, 8 mei 2015
- 7 Het digitaal depot als centrale archiveringscomponent, Informatie Aan Zee, Oostende, 18 september 2015.

Lesopdrachten

- 1 Cursus Digitaal depot, Archiefschool (HvA Amsterdam), voorjaar en najaar 2015
- 2 Digitaal klasseren en digitaal archiveren, Erasmus Universiteit Rotterdam, 27 februari 2015
- 3 Beschrijven van archieven met ICA-Atom en Atomis, voorjaar 2015
- 4 Archiveren van informatiesystemen, Inovant Antwerpen, 19 oktober 2015
- 5 Basisopleiding archiefbeheer, Inovant Antwerpen, 17 en 24 november 2015
- 6 Digitaal klasseren en digitaal archiveren, LRM, Utrecht, 17 september 2015
- 7 Gastcollege digitaal archiveren en digitaal depot, Opleiding Archivistiek en erfgoedbeheer (VUB), 23 maart 2015

Activiteiten in wetenschappelijke verenigingen

- 1 Voorzitter van de Werkgroep Automatisering (VVBAD, sectie Archief)

Mandaten

- 1 Voorzitter Werkgroep Automatisering van de VVBAD
- 2 Bestuurder Expertisecentrum DAVID vzw

JOOST DEPUYDT

Publicaties

- 1 “Inzet – Joost Depuydt: ‘Ik voelde me al snel thuis in het archief’”, META, (2015), nr.6, p.27.
(http://www.vvbad.be/sites/www.vvbad.be/files/artikel/file/META_201506_Inzet.pdf)
- 2 “44. Kaarten met decoratieve rand” (p. 140-141) and “89. Toeristische stadsplattegrond” (p. 270-271) in: Vlaanderen in 100, ed. Wouter Bracke & Eric Leenders, Leuven, Davidsfonds, 2015.
- 3 Gastredacteur, samen met Philippe De Maeyer, van het tweetalige speciale ICHC nummer (in Nederlands en Engels) van Caert-Thresoor: Tijdschrift voor de Geschiedenis van de Kartografie, 34 (2015) nr. 2.

Lezingen

- 1 Abraham Ortelius inspireert, Nottebohm lezing in de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience (Antwerpen, 4 oktober 2015)
- 2 Panellid in het discussiepanel Bound images: maps and books since 1453 (samen met Jordana Dym en Carla Lois, gemodereerd door Matthew Edney) op de 26th International Conference on the History of Cartography (ICHC 2015, Antwerpen, sessie 18, 16 juli 2015, Aula Rector Dhanis)
- 3 Openingsspeech als conference director van de 26th International Conference on the History of Cartography (ICHC 2015, Antwerpen, 12 juli 2015, AMUZ4, 233 m)

Tentoonstellingen

- 1 Mede-curator van de tentoonstelling 'De stad getekend' in het Museum Plantin-Moretus (Antwerpen, 24 april – 19 juli 2015)

MURIEL GEEL

Publicaties

- 1 Censuur en vrije meningsuiting. Een modulair educatief pakket. Les FelixArchief: Oorlog in Antwerpen. (LeerDok, Brussel 2015), [leerdok_censuur_def.pdf](#)

LIESBETH GIOS

Publicaties

- 1 Het digitale klantendossier bij het OCMW Antwerpen, in Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties, Brussel: Politeia, IV.G.5., p. 39-46

MARIE JULIETTE MARINUS

Publicaties

- 1 Informatie aan zee: http://www.vvbad.be/sites/www.vvbad.be/files/artikel/file/META_201508_Kroniek%20Informatie.pdf

ANNELIES O

Lezingen

- 1 Informatie aan zee: “100% digitaal” <http://www.vvbad.be/node/4271>

Lesopdrachten

- 1 Principes van archiveren, Selecteren in archief; Inovant

INGE SCHOUPS

Publicaties

- 1 M. Beyen, I. Schoups, B. Timmermans en H. Van Goethem (eds.), Het stadhuis van Antwerpen. 450 jaar geschiedenis, Antwerpen, Pandora Publishers, 2015, 285 p.
- 2 Inge Schoups en Johan Veeckman, Het Antwerpse stadhuis. Een verhaal van 450 jaar, Antwerpen: Pandora, 2015, 96 p.
- 3 Inge Schoups en Johan Veeckman, The Antwerp City Hall. A 450 year story, Antwerpen: Pandora, 2015, 96 p.
- 4 Regelgeving voor het raadplegen van archieven. Wat is er voor de archiefbezoeker gewijzigd? Kroniek Archiefwezen, in HistoriANT 3, 2015, p. 167-176

Redactie

- 1 HistoriANT. Jaarboek voor Antwerpse Geschiedenis, 3 (2015)
- 2 Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen (hoofdredacteur)

Lezingen

- 1 Programma Slotsymposium Atelier Documenteren van de Samenleving, Archiefschool Leiden, 21 januari 2015
- 2 Belgische oorlogsvluchtelingen tijdens de Eerste Wereldoorlog, in bronnen van het stadsarchief Antwerpen, Openingsreferaat op het 50ste congres Familiekunde. 50 jaar Familiekunde in Vlaanderen, 14 maart 2015
- 3 Opening van het 26th International Conference on the History of Cartography (IHC 2015, Antwerpen, 12 juli 2015, AMUZ)

Mandaten en adviesraden

- 1 Raad van Bestuur, FARO Erfgoedsteunpunt
- 2 bestuurder Expertisecentrum DAVID vzw
- 3 Voorzitter en lid van de Raad van bestuur Genootschap Antwerpse Geschiedenis

WILLEM VANNESTE

Lezingen

- 1 Dat oud papier mag weg!, presentatie op Informatie aan Zee, VVBAD, Oostende 17 september 2015
- 2 Zullen we de wet dan maar overtreden?, presentatie op Informatie aan Zee, VVBAD, Oostende 18 september 2015
- 3 Gooi dat 19de eeuwse bouwplan maar weg! en Vergeet het archiefbestand, twee korte ‘vijf minuten gekte’-presentaties op Informatie aan Zee, VVBAD, Oostende 18 september 2015
- 4 Substitutie in de praktijk bij de stad Antwerpen, presentatie op 15de studie- en ontmoetingsdag van het West-Vlaams Archievenplatform (WAP), Koksijde 16 maart 2015

Activiteiten in wetenschappelijke verenigingen

- 1 secretaris Werkgroep Automatisering van de VVBAD
- 2 bestuurder Experisecentrum DAVID vzw

Lesopdrachten

- 1 module A4 Inleiding tot de archivistiek bij Bibliotheekopleiding, cvo VSPW (Gent)
- 2 bijscholing Digitalisering cvo VSPW (Gent)
- 3 opleiding Beschrijven van archief met ICA-AtoM en Atomis (Vlaams Parlement, Brussel)
- 4 cursus “Dossiervorming en klassament” voor Inovant, opleiding Bestuurspraktijk (Antwerpen) en in-huis-opleiding stad Borgloon
- 5 opleiding "selectie van archief: bewaren, vernietigen en procedures" voor Inovant (Antwerpen)

ROELAND VERHAERT

Publicaties

- 1 Broechemse Sprokkelingen. Een uitgave van Heemkundige Kring “Brucheem”, nummer 13, Ranst, 2015 (V.U.)
- 2 Broechemse Sprokkelingen. Een uitgave van Heemkundige Kring “Brucheem”, nummer 14, Ranst, 2015 (V.U.)

Redacteur

- 1 Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen, juni en december 2015 (eindredactie)

Activiteiten in wetenschappelijke verenigingen

- 1 Voorzitter van de ad hoc werkgroep selectielijst gemeentearchief van de VVBAD (Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie) -sectie Archief.
- 2 Lid van de Gemeentelijke Erfgoedraad Ranst en medewerker van het Gemeentelijk Documentatiecentrum van Ranst
- 3 Voorzitter Heemkundige Kring Brucbeem

Lesopdrachten

- 1 Archief inventariseren met ICA-AtoM, Inzake

